

การจำกัดขอบเขตของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการให้ข่าวสารคดีอาญา

4.1 หลักการจำกัดขอบเขตของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการให้ข่าวคดีอาญา

จากที่ได้อภิปรายมาในบทที่ 3 จะเห็นได้ว่า การให้ข่าวหรือเสนอข่าวคดีอาญาโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐและสื่อมวลชนนั้น มีความสำคัญยิ่งต่อการสนองตอบสิทธิของสาธารณชนในการรับรู้ข่าวสาร แต่การสนองตอบสิทธิของสาธารณชนเช่นนี้ ไ้่นำไปสู่ความขัดแย้งต่อสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล โดยมีการให้ข่าวหรือเสนอข่าวคดีอาญาที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิของผู้ถูกกล่าวหา สิทธิของโจทก์หรือผู้เสียหาย สิทธิหรือประโยชน์ของรัฐ และความเป็นอิสระของผู้พิพากษาถึงกล่าวมาแล้ว อย่างไรก็ตาม แม้ถึงว่าการให้ข่าวหรือเสนอข่าวของเจ้าหน้าที่ของรัฐและสื่อมวลชน จะมีความจำเป็นและสำคัญยิ่งในประเทศที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพื่อให้เป็นไปตามสิทธิที่จะรับรู้ข่าวสารของสาธารณชน แต่โดยที่สิทธิที่จะรับรู้ข่าวสารของสาธารณชนนี้ มิใช่เป็นสิทธิที่มีอยู่โดยเด็ดขาดปราศจากข้อจำกัดแต่อย่างใด¹ สิทธินี้ยังมีข้อจำกัดอยู่ ซึ่งข้อจำกัดนี้ อาจจะเป็นไปในลักษณะของการจำกัดขอบเขตการให้ข่าวหรือเสนอข่าวคดีอาญา ทั้งนี้เพื่อเป็นการรักษาสิทธิหรือประโยชน์ที่ขัดแย้งกันนั้น ให้อยู่ในลักษณะของความพอดี² หรืออาจเป็นการจำกัดในลักษณะเป็นข้อยกเว้น โดยห้ามมิให้มีการให้ข่าว หรือเสนอเผยแพร่ข่าวสารในกรณีที่มีการชั่งน้ำหนักระหว่างสิทธิหรือประโยชน์ที่ขัดแย้งกัน และเป็นกรณีที่สิทธิหรือประโยชน์ที่ขัดแย้งกับสิทธิของสาธารณชนในการรับรู้ข่าวสารคดีอาญา

¹American Jurisprudence (Vol. 16A), p. 341

บุญทิพย์ ม่วงจิตต์, "เสรีภาพของหนังสือพิมพ์กับความรับผิดชอบในสหรัฐอเมริกา", นิติศาสตร์, หน้า 584

²American Jurisprudence (Vol. 16A), p. 344

นั้นมันน้ำหนักมากกว่า

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่า โดยทั่วไปแม้จะยึดหลักว่า การให้ข่าวหรือเสนอข่าวก็คืออาญาโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐและสื่อมวลชนมีความสำคัญ และพึงสนับสนุนและส่งเสริม เพื่อให้เป็นไปตามสิทธิของสาธารณชนที่จะรับรู้ข่าวสารให้มากที่สุดเพียงใด แต่การให้หรือเสนอข่าวนั้น ก็จะต้องอยู่ในลักษณะของความพอดี กล่าวคือ การให้หรือเสนอข่าวสารก็คืออาญานั้น จะต้องถูกจำกัดให้อยู่ในขอบเขต ไม่กระทบกระเทือนต่อสิทธิ เสรีภาพของบุคคลอื่นๆ ความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี และความมั่นคงแห่งชาติ ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ข้อ 29(2), 30 ในกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางแพ่งและทางการเมือง ข้อ 19 หรือในบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2521 มาตรา 34 วรรค 2 ก็ได้บัญญัติถึงหลักการจำกัดสิทธิเสรีภาพไว้ว่า "...การจำกัดสิทธิเสรีภาพเช่นนี้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะ เพื่อรักษาความมั่นคงแห่งรัฐ หรือเพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ เกียรติยศ ชื่อเสียงของบุคคลอื่น หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันหรือระงับความเสื่อมทรามทางจิตใจ หรือสุขภาพของประชาชน..." และในที่นี้อาจแบ่งข้อจำกัดหรือข้อยกเว้นได้เป็น 3 ประการ คือ

1. การจำกัดโดยหลักความมั่นคงแห่งชาติ
2. การจำกัดโดยหลักความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน
3. การจำกัดโดยหลักสิทธิของบุคคลอื่น

ทั้ง 3 ประการดังกล่าวข้างต้น ล้วนแต่เป็นหลักการที่จะทำให้สิทธิในการรับรู้ข่าวสารก็คืออาญาของสาธารณชน ต้องถูกจำกัดหรือยกเว้นไป

4.1.1 การจำกัดโดยหลักความมั่นคงแห่งชาติ

ในการให้ข่าวหรือเสนอข่าวก็คืออาญา ที่จะส่งผลให้กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงแห่งชาตินั้น ถือเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง เพราะความมั่นคงแห่งชาตินั้น มีความหมายถึงความซำรง รักษา ป้องกันชาติบ้านเมืองให้ดำรงอยู่อย่างปลอดภัย มี

เอกราชและอธิปไตย ตลอดจนภัยจากการถูกคุกคามทั้งภายในภายนอก ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ พนักงานอัยการและศาล มีอยู่บ้างบางส่วนของข้อมูลข่าวสารบางประการ หรือการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ที่จะต้องปกปิดเป็นความลับ เพื่อประโยชน์แห่งศักดิ์และความมั่นคงแห่งชาติ เมื่อมีสถานการณ์เช่นนี้แล้ว การจำกัดสิทธิของสาธารณชนในการรับรู้ข่าวสารลงบ้าง ก็เป็นสิ่งที่กระทำได้ตามความจำเป็น¹ และการจำกัดสิทธิเสรีภาพนี้ จะต้องพิจารณาหาบทวนถึงข้อมูล หรือข่าวสารซึ่งถือว่าเป็นความลับอันเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ และซึ่งน่าจะหนักความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ของรัฐในด้านการรักษาความลับเพื่อความมั่นคงแห่งชาติ ตลอดจนการรักษาความลับในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจบังคับใช้กฎหมาย กับสิทธิของสาธารณชนในการรับรู้ข่าวสารคดีอาญา แต่โดยเหตุที่ยากจะกำหนดลงไปให้แน่นอนว่ากรณีใด หรือเรื่องใดๆ เป็นข้อมูลหรือข่าวสารคดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ หรือความลับในการดำเนินงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ ดังนั้น กรณีใดหรือเรื่องใดๆ จะมีผลเป็นข้อมูล หรือข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ หรือความลับอันเกี่ยวกับการดำเนินงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ จึงตกอยู่ในดุลพินิจของผู้มีอำนาจหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่จะพิจารณาและซึ่งน้ำหนักของความขัดแย้งนี้ ความเหมาะสมแห่งพฤติการณ์ เป็นกรณีๆ ไป

4.1.2 การจำกัดโดยหลักความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน

ในปัจจุบัน ยอมรับกันว่า การให้ข่าวหรือเสนอข่าว วิพากษ์วิจารณ์ แสดงความบกพร่องเห็นของบุคคลหรือสื่อมวลชน ไม่ว่าในเรื่องใดๆ จะต้องไม่กระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน โดยถือว่าหลักความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนนี้ เป็นสิ่งที่อยู่เหนือสิทธิหรือประโยชน์ส่วนบุคคล ทั้งนี้ เพื่อธำรงรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์ของส่วนรวมมิให้ถูกกระทบกระเทือน และหลักดังกล่าวนี้ได้ปรากฏแทรกซึมอยู่เป็นหลักกฎหมายของนานาประเทศ

¹ ๑ พระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2484 มาตรา 33

คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 12 ข้อ 2(8)

ความหมายของ "ความสงบเรียบร้อย" หมายถึงผลประโยชน์โดยทั่วไปของประเทศชาติและสังคม ส่วน "ศีลธรรมอันดี" นั้น หมายถึงทัศนคติทั่วไปทางจริยธรรมของสังคม¹ แต่โดยเหตุที่ผลประโยชน์โดยทั่วไปของประเทศชาติและสังคม และทัศนคติทั่วไปทางจริยธรรมของสังคมในแต่ละสังคม แต่ละประเทศ ย่อมจะแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ของประเทศและสังคมเป็นหลัก ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามยุคสมัย ดังนั้น การที่จะให้ความหมายของความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนให้แน่ชัด จึงเป็นเรื่องที่กระทำได้ยาก อย่างไรก็ตาม ผลประโยชน์ของส่วนรวมในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนนี้ เป็นสิ่งที่ต้องนำมาซึ่งน้ำหนักความขัดแย้งกับสิทธิของสาธารณชนในการรับรู้ข่าวสาร ทั้งนี้เพราะข้อมูลหรือข่าวสารก็คืออาชญากรรมบางประการ อาจจะส่งผลให้เป็นอันตรายต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนได้ หากยอมให้มีการเผยแพร่ ดังนั้น เพื่อประโยชน์แห่งความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน การที่จะจำกัดสิทธิของสาธารณชนในการรับรู้ข่าวสารก็อาจดูบ้าง จึงเป็นสิ่งที่กระทำได้ เพื่อรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์ของส่วนรวมที่เหนือกว่า และการที่จะวินิจฉัยว่าการใด หรือข้อมูลข่าวสารก็คืออาชญากรรมเรื่องใด เป็นการจำกัดความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนนั้น เป็นเรื่องที่อยู่ในดุลพินิจของผู้มีอำนาจ² หรือศาลที่จะวินิจฉัย โดยพิจารณาบทวนจากแนวคำพิพากษาศาลสูงในอดีต ประกอบกับการรับฟังความคิดเห็นของนักวิชาการและบุคคลทั่วไป ตลอดจนสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของประเทศเป็นแนวทางในการวินิจฉัย³ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพการณ์ของประเทศและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

¹ อุทก มงคลนาวิน, "ความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน", บทบัญญัติ, เล่มที่ 32 ตอนที่ 1 พ.ศ. 2518, หน้า 14

² พระราชบัญญัติการพิมพ์ มาตรา 36

ดูระเบียบว่าด้วยการส่งภาพยนตร์ข่าวออกอากาศทางวิทยุ โทรทัศน์ พ.ศ. 2521

³ อุทก มงคลนาวิน, "ความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน", บทบัญญัติ, เล่มที่ 32 ตอนที่ 1 พ.ศ. 2518, หน้า 15-16

4.1.3 การจำกัดโดยหลักสิทธิของบุคคลอื่น

"สิทธิ" ในที่นี้หมายถึงสิทธิในชีวิต ร่างกาย สุขภาพอนามัย ทรัพย์สิน หรือชื่อเสียง เกียรติคุณ หรืออื่นๆ ของบุคคลในสังคม โดยมุ่งพิจารณาเฉพาะในความหมายที่เป็นสิทธิที่ได้รับการรับรองและคุ้มครองตามกฎหมาย คือ เป็นสิทธิหรือประโยชน์ที่กฎหมายรับรองและคุ้มครองให้ ตามแนวความคิดของสำนักกฎหมายฝ่ายบ้านเมือง (positivist) มิใช่เป็นสิทธิตามแนวความคิดของสำนักกฎหมายฝ่ายกฎหมายธรรมชาติ (Natural Law)

ในการจำกัดสิทธิเสรีภาพโดยสิทธิของบุคคลนี้ เป็นข้อจำกัดที่ได้วิวัฒนาการมานานับศตวรรษแล้ว ถึงสุภาษิตกฎหมายโรมันที่ว่า "Neminem Laedere" คือไม่พึงกระทำให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น ดังนั้น จึงเป็นที่ยอมรับกันว่า การใช้สิทธิเสรีภาพนั้น จะต้องไม่เป็นอันตรายหรือเป็นการทำลายล้าง หรือขัดขวางการใช้สิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น¹ แม้การให้ข่าวหรือเสนอข่าวคดีอาญาโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐและสื่อมวลชน จะพึงได้รับการส่งเสริมและสนับสนุน เพื่อให้เป็นไปตามสิทธิของสาธารณชนในการรับรู้ข่าวสารมากเพียงใด แต่การให้ข่าวหรือเสนอข่าวนี้อาจไม่อาจให้เป็นการล่วงละเมิด หรือทำลายสิทธิเสรีภาพของผู้ถูกกล่าวหา และสิทธิของโจทก์หรือผู้เสียหายที่ได้รับการรับรองและคุ้มครองตามกฎหมายได้ และเมื่อมีกรณีที่สิทธิหรือประโยชน์ขัดแย้งกัน ในกรณีเช่นนี้ ก็อาจจะจำกัดขอบเขตการให้ข่าว หรือเสนอข่าวคดีอาญาให้เหมาะสม ทั้งนี้เพื่อเป็นการรักษาสิทธิหรือประโยชน์ที่ขัดแย้งกันนั้นให้อยู่ในขอบเขตของความพอดี จึงจะได้อีกต่อไป

จากหลักการที่เป็นการจำกัดขอบเขตของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการให้ข่าวคดีอาญา รวมทั้งการเสนอข่าวคดีอาญาของสื่อมวลชนทั้ง 3 ประการดังกล่าวมานี้ อาจกล่าวได้ว่า เป็นหลักการสำคัญที่มีผลเป็นข้อจำกัดขอบเขตของการให้ข่าวหรือเสนอข่าว

¹ หนึ่งส ทัศนียานนท์, "สิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลของชนชาวไทย", วารสารนิติศาสตร์, เล่มที่ 3 (2524), หน้า 435

คดีอาญา เมื่อการให้ข่าวหรือเสนอข่าวคดีอาญาใด จะส่งผลให้กระทบกระเทือนต่อหลักการดังกล่าวนี้ ก็จะต้องชั่งน้ำหนักระหว่างสิทธิของสาธารณชนในการรับรู้ข่าวสาร กับหลักการดังกล่าวข้างต้น เพื่อจำกัดขอบเขตของการให้ข่าวหรือเสนอข่าวคดีอาญา ให้อยู่ในลักษณะของความพอดี หรืออาจเป็นการจำกัดขอบเขตของการเสนอข่าวคดีอาญา โดยถือเป็นข้อยกเว้นห้ามมิให้มีการให้ข่าวหรือเสนอหรือเผยแพร่ข่าวสาร... ทั้งนี้ เพื่อรักษาไว้ซึ่งหลักการหรือประโยชน์ที่เหนือกว่า โดยขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้มีอำนาจ หรือศาลเป็นผู้วินิจฉัยแล้วแต่กรณี

4.2 การจำกัดขอบเขตของเจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการยุติธรรมในการให้ข่าวคดีอาญา

ในสหรัฐอเมริกา การให้ข่าวหรือเสนอข่าวคดีอาญาโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ และสื่อมวลชนนั้น มักจะไ้มีการหยิบยกขึ้นมากล่าวเป็นปัญหาความขัดแย้งแห่งสิทธิเสรีภาพในการพิมพ์ และความเที่ยงธรรมในการพิจารณาคดี (free press and fair trial) และหยิบยกสิทธิของสาธารณชนที่จะรับรู้ข่าวสาร (the right of the public to know) และสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาที่จะได้รับการพิจารณาคดีโดยเที่ยงธรรม (the right of the accused to a fair trial) ขึ้นเป็นข้อถกเถียง อย่างไรก็ตาม สิทธิทั้ง 2 ประการนี้ ก็มีขึ้นเป็นสิทธิที่มีอยู่โดยเค็ดขาด¹ สิทธิเสรีภาพของบุคคลหรือสื่อมวลชนในการพูดหรือการพิมพ์โฆษณา แม้จะได้รับความคุ้มครองตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม คิมฉบับที่ 1 (First Amendment) แต่การใช้สิทธิเสรีภาพนี้ ก็ไม่อาจใช้ไปในทางที่ขัดต่อสิทธิของผู้ถูกกล่าวหา ที่ได้รับความคุ้มครองตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ (Bill of Right) เช่นเดียวกัน² สิทธิเสรีภาพในการพูดหรือการพิมพ์ที่ได้รับความคุ้มครองนี้ ก็คือการกำหนดหน้าที่ให้แก่บุคคลอื่นที่จะต้องเคารพสิทธิเสรีภาพนี้ แต่ในขณะที่เดียวกัน การใช้สิทธิเสรีภาพในการ

¹ The special committee on radio, television, and the administration of justice of the Association of the Bar of the city of New York, Free dom of the Press and Fair Trial, p. 11

² American Jurisprudence (Vol.16A), p. 347

พูดหรือการพิมพ์โฆษณา ก็จะต้องเคารพในสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่นด้วย¹ ฉะนั้น การใช้สิทธิเสรีภาพนี้ หากใช้ไปในทางที่เป็นการล่วงละเมิด หรือทำลายสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น ย่อมเท่ากับเป็นการใช้สิทธิเสรีภาพที่มีขอบ

การแก้ไขปัญหาคำพิพาทแห่งสิทธิเสรีภาพ หรือผลกระทบจากการให้ข่าวหรือเสนอข่าวคดีอาญานั้น ในสหรัฐอเมริกา ในเบื้องต้นได้รับการยอมรับว่าไม่สามารถที่จะออกกฎหมาย ที่เป็นการควบคุมสื่อมวลชนในการเสนอข่าวคดีอาญาได้โดยตรง ทั้งนี้เพราะสิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชนนั้น ได้รับความคุ้มครองอย่างแข็งขันจากบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม คิมฉบับที่ 1 (First Amendment) รวมทั้งคำวินิจฉัยตีความของศาลสูงสหรัฐอเมริกา² ทั้งนี้ ในการแก้ไขปัญหาคำพิพาทแห่งสิทธิเสรีภาพดังกล่าว จึงมุ่งไปที่ความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างนักกฎหมาย เจ้าหน้าที่ศาล และสื่อมวลชนในการจำกัดสิทธิเสรีภาพในถิ่นแหล่งข่าวสาร (source of news) โดยจัดทำเป็นหลักเกณฑ์หรือแนวทาง ที่กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบอันควบคู่กับการใช้สิทธิเสรีภาพ โดยยึดหลักการ ของคุณภาพแห่งสิทธิเสรีภาพระหว่างสิทธิของสาธารณชนในการรับรู้ข่าวสาร กับสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาที่จะได้รับการพิจารณาคดีโดยเที่ยงธรรมเป็นสำคัญ³

ในรายงานของคณะกรรมการการศึกษาการคดีดอบสังหารประธานาธิบดีเคนเนดี ใ้ชี้ให้เห็นว่า จากประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจเมืองคัลลิดาส เป็นสิ่งยืนยันในความจำเป็นที่จะต้องแสวงหาแนวทางที่เหมาะสม ระหว่างสิทธิของสาธารณชนที่จะรับรู้ข่าวสาร กับสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลที่จะได้รับการพิจารณาคดีโดยเที่ยงธรรม ด้วยความ

¹ Frank Thayer, Legal control of the press, p. 83-84

² The special committee on radio, television, and the administration of justice of the Association of the Bar of the city of New York, Freedom of the Press and Fair Trial, p. 1

³ Radio, Television and The Administration of Justice, p. 274

ร่วมมือกันระหว่างเนติบัณฑิตยสภา (Bar) เจ้าหน้าที่ของรัฐและสื่อมวลชน ในการร่วมกันจัดทำหลักเกณฑ์ หรือแนวทางในการให้ข่าวหรือเสนอเผยแพร่ข่าวสารคดีอาญา ที่จะไม่เป็นการแทรกแซงการดำเนินคดีในเรื่องการสืบสวน สอบสวน การพิจารณาพิพากษาของศาล และสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลที่จะได้รับการพิจารณาพิพากษาโดยเที่ยงธรรม¹ และความจำเป็นเช่นนี้ ก็ได้รับการยืนยันอีกครั้งโดยผลของคำพิพากษาคดีสำคัญของศาลสูงสหรัฐอเมริกา² โดยเฉพาะในคดี Sheppard v. Maxwell ศาลได้กล่าวไว้ในคำพิพากษาอย่างชัดเจนว่า กระบวนการยุติธรรมแห่งกฎหมายเป็นหลักประกันว่า ผู้ถูกกล่าวหาจะได้รับการพิจารณาพิพากษาโดยผู้พิพากษาและลูกขุนที่เที่ยงธรรม ปราศจากอิทธิพลและแรงกดดันจากภายนอก³ เพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกันให้ไกลจากเรื่องนี้ ศาลสมควรมีกฎเกณฑ์ที่เคร่งครัดในการควบคุมสื่อมวลชน ที่เข้าไปมีส่วนร่วมรับรู้การพิจารณาคดีในศาล รวมทั้งการจำกัดจำนวนสื่อมวลชนที่จะเข้าร่วมรับรู้ในห้องพิจารณา เพราะอาจเป็นการรบกวนการพิจารณาพิพากษา⁴ และสมควรหาทางป้องกันผู้ที่จะมาเป็นพยาน (prospective witnesses) ในศาลจากการสอบถามหรือสัมภาษณ์ของสื่อมวลชน และแสวงหามาตรการในการควบคุมการให้ข่าวสารของเจ้าหน้าที่ตำรวจ (police official) พยาน พนักงานอัยการและนายจำเลยที่อาจเปิดเผยข่าวสารไม่ถูกต้อง

¹ Alfred Friendly & Donald L. Goldfarb, Crime and Publicity, p. 10

² Irvin v. Dowd 366 717 (1961) ; Rideau v. Louisiana 393 U.S. 723 (1963) ; Sheppard v. Maxwell 384 U.S. 333 (1966)

³ Kadish and Paulsen, Criminal Law and its Processes Case and Materials, p. 1303

⁴ Francois, Mass media Law and Regulation, p. 344

ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดความสับสน เป็นข่าวลือ และอาจมีคำสั่งห้ามนักกฎหมาย (Lawyer) คู่ความ (party) พยาน และเจ้าหน้าที่ของศาล (court official) มีให้ให้สัมภาษณ์หรือให้ถ้อยคำพิจารณาตัดสินพิเศษ (extra-judicial) ที่เป็นการเปิดเผยเรื่องราวที่อาจก่อให้เกิดความผิดคดี¹ ของผู้ถูกกล่าวหา

โดยความจำเป็นที่มีอยู่เช่นนี้ จึงได้แสวงหาแนวทางและมาตรการต่างๆ ในการที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าว และประสบผลสำเร็จเป็นครั้งแรกในมลรัฐแมสซาชูเซต และมลรัฐโอเรกอน ในปี ค.ศ. 1962-1963 โดยความร่วมมือกันของคณะกรรมการเนติบัณฑิตยสภาและสื่อมวลชน (Bar-Press Committee) ของมลรัฐ ได้จัดทำเป็นหลักเกณฑ์หรือแนวทางในการให้ข่าวหรือเสนอข่าวคดีอาญาโดยนักกฎหมาย และสื่อมวลชนอื่น เช่น การให้ข่าวหรือให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับคดี ทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐและทนายจำเลย (defense counsel) ไม่ควรให้ข่าวหรือให้สัมภาษณ์ลงความเห็น (conclusion) เกี่ยวกับความผิดหรือวิสุทธิของผู้ถูกกล่าวหา ไม่ว่าทางตรงหรือปริยาย รวมทั้งคำรับสารภาพหรือคำรับของผู้ถูกกล่าวหา ก็ไม่สมควรที่จะเปิดเผย² และการเสนอข่าวทำให้สัมภาษณ์ของผู้ที่จะได้รับหมายเรียกให้มาเป็นพยาน, บันทึกเกี่ยวกับคดี (criminal record) ของผู้ถูกกล่าวหา หรือการแสดงความคิดเห็นของบรรณาธิการในระหว่างการดำเนินคดี ที่มีแนวโน้มว่าจะมีอิทธิพลเหนือผู้พิพากษา และลูกขุน ล้วนเป็นสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยง³ การวิพากษ์วิจารณ์ ถกเถียง แสดงความคิดเห็นควรจะต้องคำนึงถึงข้อสันนิษฐานของผู้ถูกกล่าวหา ที่ได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ และเกียรติยศ ชื่อเสียงของบุคคลที่จะไม่ถูกกระทบกระเทือนโดยไม่สมควร⁴ เป็นอัน

¹Kadish and Paulsen, Criminal Law and its Processes Case and Materials, p. 1302

²Radio, Television and The Administration of Justice, p. 275

³Ibid., p. 277

⁴Ibid., p. 275

ในปี ค.ศ. 1965 กระทรวงยุติธรรม (Justice of Department) ของสหรัฐอเมริกา โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวง (Attorney General) Nicholas dbB. Katzenbach ได้สังเกตเห็นถึงความสำคัญของผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการให้ข่าวคดีอาญาโดยเจ้าหน้าที่ จึงได้ออกระเบียบ กฎข้อบังคับ ในการให้ข่าวคดีอาญาแก่สื่อมวลชน ไซ้บังคับแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในกระทรวงยุติธรรม และต่อมาในปี ค.ศ. 1975 ได้ปรับปรุงแก้ไขขยายระเบียบ กฎข้อบังคับในการให้ข่าวโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐขยายรวมไปถึงคดีแพ่ง ซึ่งเรียกหลักเกณฑ์หรือแนวทางนี้ว่า Statment of Policy Concerning the Release of Information by Personnel of the Department of Justice Relating to Criminal and Civil Proceeding.

และในปี ค.ศ. 1965 นั้นเอง เนติบัณฑิตยสภาอเมริกัน (American Bar Association) ได้จัดตั้งคณะกรรมการชั้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณาและแสวงหามาตรการหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้โดยเฉพาะ โดยยึดถือในหลักการเดียวกันดังกล่าวมาแล้ว ในที่สุดได้จัดทำเป็นมาตรการเกี่ยวกับความเที่ยงธรรมในการพิจารณาคดีและเสรีภาพในการพิมพ์ (Standards Relating to Fair Trial and Free Press) ขึ้น เรียกหลักเกณฑ์หรือมาตรฐานนี้ว่า A.B.A. Standards fair trial and free press ¹ โดยเริ่มมีผลเป็นที่ยอมรับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1968 เป็นต้นมา ซึ่งตามหลักเกณฑ์หรือแนวทางใน A.B.A. Standards นี้

¹ คณะกรรมการที่ร่วมกันจัดทำ A.B.A. Standards นี้ มีผู้พิพากษาศาลสูงของมลรัฐ Massachusetts ชื่อ Paul C. Reardon เป็นประธานและที่ปรึกษา ภายหลังได้จัดทำเป็นผลสำเร็จจึงเรียก A.B.A. Standards นี้ชื่อหนึ่งสั้นๆว่า The Reardon Report ตามชื่อของประธานนั่นเอง ดู Francois, Mass media Law and Regulation, p. 349

ใ้วางมาตรการต่างๆในการแก้ปัญหาความขัดแย้งแห่งสิทธิเสรีภาพในการพิมพ์ และความเที่ยงธรรมในการพิจารณาคดีไว้อย่างชัดเจน ทั้งการให้ข่าวคดีอาญาโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ และการเสนอข่าวคดีอาญาของสื่อมวลชน ตลอดจนมาตรการในก้านอื่นๆ และโดยผลของการจัดทำหลักเกณฑ์หรือมาตรฐานดังกล่าวข้างต้น ทำให้มีรัฐต่างๆมากกว่า 20 มลรัฐ ซึ่งประสบปัญหาในทำนองเดียวกัน เจริญรอยตามจัดทำเป็นหลักเกณฑ์หรือมาตรฐานของตนเองขึ้น เช่น มลรัฐ Washington, Arizona, Minisota, Missouri, Oklahama, Cololado, Idaho, New Mexico, California, New York, Kentucky, Nesbraska, Wisconsin and Utah² เป็นต้น ทั้งนี้โดยความร่วมมือกันระหว่าง นักกฎหมาย ผู้พิพากษา พนักงานอัยการ ทนายความและสื่อมวลชน

จากที่ได้อธิบายมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการจำกัดบทบาทของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการให้ข่าวคดีอาญานั้น นอกจากจะต้องคำนึงถึงแหล่งที่มาของข่าวสารแล้วยังจะต้องพิจารณาถึงการเสนอ หรือเผยแพร่ข่าวสารคดีอาญาของสื่อมวลชนด้วย ทั้งนี้ ในส่วนนี้อาจแบ่งการจำกัดขอบเขตของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการให้ข่าวคดีอาญาออกได้เป็น 2 ประการ คือ

1. การจำกัดบทบาทของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการให้ข่าวเกี่ยวกับคดีอาญา
2. การจำกัดบทบาทของสื่อมวลชนในการเสนอข่าวคดีอาญา

¹Francois, Mass media Law and Regulation, p. 354

4.2.1 การจำกัดบทบาทของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการให้ข่าวเกี่ยวกับคดีอาญา

ในสหรัฐอเมริกา ตามกฎหมาย Freedom of Information Act 1974 ที่รับรองสิทธิเสรีภาพในข่าวสารของประชาชนและสื่อมวลชน แม้จะถือเป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องเปิดเผยข่าวสารให้ประชาชนหรือสื่อมวลชนได้ทราบ แต่การเปิดเผยหรือให้ข่าวโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ จะต้องไม่เป็นการแทรกแซงการดำเนินการกระบวนการพิจารณา หรือทำให้สิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลที่จะได้รับการพิจารณาคดีโดยเที่ยงธรรมปราศจากอคติ ได้รับผลกระทบกระเทือน¹ และตาม Statment of Policy Concerning the Release of Information by Personnel of Department of Justice Relating to Criminal and Civil Proceeding ก็ได้กำหนดแนวทางเฉพาะสำหรับการให้ข่าวสารคดีอาญาของเจ้าหน้าที่ (personnel) ในกระทรวงยุติธรรมคือสื่อมวลชน (news media) โดยวางหลักเกณฑ์ทั่วไปว่า ไม่ว่าเวลาใดๆ เจ้าหน้าที่ (personnel) ผู้ให้ข่าว จะต้องไม่ให้ข่าวเพื่อให้มีอิทธิพลเหนือการพิจารณาคดีของผู้ถูกกล่าวหา และจะต้องไม่ให้ข่าวที่มีเหตุผลน่าเชื่อว่าจะก่อให้เกิดอิทธิพลขึ้นในระหว่างการพิจารณาคดี หรือการพิจารณาคดีที่จะเริ่มขึ้นในภายหน้านับตั้งแต่ที่ได้จับกุมตัว ไปจนกว่าการดำเนินคดีนั้นจะสิ้นสุดลงโดยคำพิพากษาของศาล หรือโดยวิธีอื่น และภายใต้กฎเกณฑ์ที่กำหนดโดยกฎหมาย หรือระเบียบกฎเกณฑ์คำสั่งศาล เจ้าหน้าที่ผู้ให้ข่าวอาจให้ข่าวต่อสื่อมวลชนและสาธารณชนได้ ดังต่อไปนี้²

1. ชื่อของผู้ต้องหาหรือจำเลย, อายุ, ที่อยู่, อาชีพ, สถานภาพทางสมรส และรายละเอียดอื่นๆในท่านองเดียวกัน
2. เนื้อหาสาระ หรือใจความของข้อกล่าวหา เช่น คำร้องทุกข์ (complaint) คำฟ้อง (indictment, information)

¹ ดูหน้า 15-18

² Nelson & Teeter, Law of Mass communication, p. 289-290

3. รูปพรรณหรือลักษณะเฉพาะ (identity) ของการสืบสวนสอบสวน การจับกุมของหน่วยงานที่กำลังดำเนินอยู่ และขอบเขตของการสืบสวนสอบสวน

4. สถานการณ์ สภาพแวดล้อมในทันทีทันใดที่กำลังดำเนินการจับกุม รวมทั้งเวลาและสถานที่จับกุม การก่อผู้ร้าย การกักขัง อาวุธที่ใช้กระทำความผิดหรืออยู่ในความครอบครอง ตลอดจนรายละเอียดรูปร่างของบุคคลในเวลาที่ถูกจับกุมนั้น

ในการให้ข่าวซึ่งอาจก่อให้เกิดความมีอคติขึ้น เจ้าหน้าที่ (personnel) ผู้ให้ข่าวที่จะต้องละเว้น และไม่ให้ข่าวในลักษณะใดๆ ดังต่อไปนี้¹

1. ข้อสังเกตเกี่ยวกับลักษณะนิสัยของผู้ถูกกล่าวหา
2. คำกล่าว (statement) คำยอมรับ (admission) คำให้การรับสารภาพ (confessions) หรือข้อต่อสู้ของผู้ถูกกล่าวหา รวมทั้งการปฏิเสธของผู้ถูกกล่าวหาที่จะไม่ให้ถ้อยคำใดๆ
3. อ้างอิงถึงผลการดำเนินคดี ในส่วนของการสืบสวนสอบสวน เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ, เครื่องจับเท็จ (polygraph) การตรวจสอบ ทดลอง
4. คำกล่าวที่เกี่ยวกับรูปพรรณหรือลักษณะเฉพาะ คำให้การหรือความน่าเชื่อถือของบุคคลที่จะมาเป็นพยานในศาล
5. คำกล่าวที่เกี่ยวกับพยานหลักฐาน หรือข้อถกเถียงในคดี ไม่ว่าจะพยานหลักฐานหรือข้อถกเถียงนั้น จะคาดหมายว่าสามารถใช้อ้างเป็นพยานหลักฐานในศาลได้หรือไม่
6. ความเห็นเกี่ยวกับความผิดของผู้ถูกกล่าวหา หรือความเป็นไปได้ของคำให้การรับผิด (a plea of guilty) ในความผิดที่กล่าวหา

นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ (personnel) ผู้ให้ข่าวจะต้องไม่เผยแพร่หรือให้ข่าวที่เกี่ยวกับการดำเนินคดีอาชญากรรมของผู้ถูกกล่าวหาในครั้งก่อนๆ รวมทั้งไม่ส่งเสริมหรือช่วย

¹Ibid., p. 290

เหลือสื่อมวลชนในการถ่ายรูป หรือแพร่ภาพของผู้ถูกกล่าวหาทางโทรทัศน์ในระหว่างที่
อยู่ในความควบคุม

อย่างไรก็ดี เจ้าหน้าที่ (personnel) ผู้ให้ข่าวก็อาจให้ข่าวต่อสื่อมวลชน
และสาธารณชนได้ แม้ข่าวสารนั้นอาจจะส่งผลเสียหายต่อผู้ต้องหาหรือจำเลย แต่ทั้ง
นี้ การให้ข่าวนั้นจะต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะ ซึ่งประชาชนจำเป็นต้อง
รับทราบเพื่อหาทางป้องกันหรือช่วยเหลือตนเอง เช่น ในกรณีที่ผู้ต้องหาหลบหนีจากการ
ควบคุมของเจ้าหน้าที่ เป็นต้น

ส่วนในหลักเกณฑ์ หรือมาตรฐาน A.B.A. Standards fair trial
and free press นั้น ก็กว้างหลักเกณฑ์ในการให้ข่าวสารคดีอาญาไว้ครอบคลุม
ทั้งพนักงานอัยการ และทนายจำเลย (defense) ซึ่งจะต้องไม่ใช้อำนาจหน้าที่ หรือ
ให้ข่าวสารใดๆ ในลักษณะดังต่อไปนี้¹

1. บันทึกเกี่ยวกับการกล่าวเป็นคดีอาญาของผู้ถูกกล่าวหา (รวมทั้งการจับ
คำฟ้อง หรือฐานความผิดอื่นๆที่เกี่ยวข้อง) หรือบุคคลลักษณะ ชื่อเสียงของผู้ถูกกล่าว
หา หรือให้ความเห็นใดๆ เกี่ยวกับความผิดหรือบริสุทธิ์ของผู้ถูกกล่าวหา หรือข้อผิดถูกของ
คดี รวมทั้งพยานหลักฐานในคดี
2. เนื้อหาสาระของคำให้การรับสารภาพ คำยอมรับ หรือคำกล่าวใดๆ
ของผู้ถูกกล่าวหา
3. การกล่าวเป็นคดีเกี่ยวกับการตรวจสอบ ทดลอง และคำให้การปฏิเสธ
หรือเพิกเฉยของผู้ถูกกล่าวหาในการยอมรับผลการตรวจสอบ ทดลอง
4. รูปพรรณ หรือลักษณะเฉพาะ (identity) คำให้การ (testimony)
หรือความน่าเชื่อถือของพยานบุคคล
5. ความเป็นไปได้ในการที่จะให้การรับสารภาพในความผิดที่กล่าวหา

¹James C. Goodale, Communication Law 1977 Volume One, New
York city, 1977, p. 551-552

หรือความผิดที่ต่ำกว่า (a lesser offense) ของผู้ถูกกล่าวหา

อย่างไรก็ดี ก็อาจให้ข่าวเกี่ยวกับชื่อ อายุ ที่อยู่ อาชีพ สถานภาพทาง การสมรสของผู้ถูกกล่าวหาได้ และในกรณีที่ยังจับตัวผู้ต้องหาไม่ได้ ก็อาจให้ข่าวต่อสื่อมวลชนและสาธารณชนได้เท่าที่จำเป็นในขั้นที่จะช่วยเหลือในการจับกุม หรือเตือนให้ประชาชนได้รู้ถึงอันตรายที่ยังมีอยู่ แม้ข่าวสารนั้นอาจจะก่อให้เกิดความมีอคติและส่งผลเสียหายต่อผู้ต้องหาหรือจำเลยก็ตาม เช่น ข้อเท็จจริงและสถานการณ์ของการจับกุม เวลาและสถานที่ในการจับกุม การทูลผู้ชักชวน การติดตาม อาวุธที่ใช้ในการกระทำ ความผิด¹ เป็นต้น

ในค่าน้ำหนักของรัฐ (Law enforcement officers) ตาม A.B.A. Standards fair trial and free press ได้วางหลักเกณฑ์ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ปกป้องเป็นแนวทางปฏิบัติในการให้ข่าวที่อาญา หรือดำเนินการ ดังต่อไปนี้²

1. นับตั้งแต่เวลาจับกุม เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องไม่ให้ข่าวแก่สื่อมวลชน ดังเช่นที่กำหนดไว้ข้างต้นเกี่ยวกับของพนักงานอัยการ (prosecution) และทนายจำเลย
2. จะต้องมีอนุญาตให้สื่อมวลชนถ่ายภาพ หรือแพร่ภาพของผู้ต้องหาที่อยู่ในความควบคุมทางสถานีโทรทัศน์
3. จะต้องมีอนุญาตให้สื่อมวลชน หรือตัวแทนสื่อมวลชน เข้าสัมภาษณ์ผู้ต้องหาที่อยู่ในความควบคุม เว้นแต่ผู้ต้องหาได้ยินยอมหลังจากที่เขาได้ปรึกษากับทนายความแล้ว และเขามีสิทธิที่จะปฏิเสธมิให้สัมภาษณ์ได้

การให้ข่าวสารของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (Law enforcement officers) เกี่ยวกับการกระทำความผิดและการดำเนินคดีสืบสวนสอบสวน ทั้งก่อนที่จะทำการจับกุมเมื่อทราบว่ามีการกระทำความผิดเกิดขึ้น ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับคดีอาชญากรรมและการดำเนิน

¹Ibid., p. 552

²Ibid., p. 554

การสืบสวนนั้น อาจเปิดเผยได้เท่าที่จำเป็น แต่รูปพรรณหรือลักษณะพิเศษของผู้ต้องสงสัยก่อนที่จะมีการจับกุม หรือผลการสืบสวนจะท้องไม่เปิดเผย เว้นแต่จะกระทำไป ในขอบเขตที่เหมาะสม ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐ (Law enforcement officers) อาจให้ข่าวสารได้ ดังต่อไปนี้¹

(1) ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับชื่อ อายุ ที่อยู่ อาชีพ สถานภาพทางการสมรส และถ้าผู้ต้องหายังไม่ถูกจับกุม การให้ข่าวก็จะต้องเป็นไปเพื่อช่วยเหลือในการจับกุม หรือ เพื่อนำให้ประชาชนได้ทราบถึงอันตรายที่มีอยู่

(2) แจ้งให้ทราบถึงข้อเท็จจริงและสถานการณ์ในการจับกุม รวมทั้งเวลาและสถานที่ของการจับกุม การทักผู้ชักชวน การติดตาม และอาวุธที่ใช้ในการกระทำ ความผิด

(3) รูปพรรณหรือลักษณะเฉพาะของผู้เสียหาย ถ้าไม่เป็นการก่อกวน ความกบฏเกณท์ หรือกฎหมายอื่น

(4) ให้ข่าวการปฏิบัติเศษข้อกล่าวหาของผู้ต้องหา โดยไม่ให้ความเห็นใดๆ

(5) ให้ข่าวถึงรูปพรรณหรือลักษณะเฉพาะ ของการสืบสวน หรือเจ้าหน้าที่ที่จับกุม หรือหน่วยงานของรัฐ และระยะเวลาในการสืบสวน

(6) ให้ข่าวสารบางประการในการดำเนินการยึดพยานวัตถุ เว้นแต่ค่าให้การ ค่ารับสารภาพ หรือค่ากล่าวโทษของผู้ถูกกล่าวหา

(7) เปิดเผยถึงลักษณะ (nature) หรือเนื้อหาสาระ (substance) ของคำฟ้อง รวมทั้งคำอธิบายอย่างย่อๆของความผิดที่ฟ้องนั้น

(8) อ้างถึงบทหนักของศาลในคดี โดยจะต้องไม่แสดงความคิดเห็นใดๆ ลงไป

(9) ให้ข่าวสารถึงโครงการหรือผลการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน

(10) ขอความร่วมมือในการสืบ สาะแสวงหาพยานหลักฐาน

¹Ibid., p. 554-555

การจำกัดบทบาทของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการให้ข่าวเกี่ยวกับคดีอาญาตามหลัก
เกณฑ์ หรือแนวทางดังกล่าวมานี้ ย่อมเป็นการสนองตอบหลักกฎหมายในเรื่องข้อสันนิษ
ฐานความบริสุทธิ์ของผู้ถูกกล่าวหา ทั้งเป็นการป้องกันมิให้มีการเสนอ หรือเผยแพร่ข่าว
สารที่อาจก่อให้เกิดความมีอคติต่อผู้ถูกกล่าวหาโดยผ่านสื่อมวลชน และเป็นการป้องกัน
ผู้พิพากษาและลูกขุนให้ไกลจากเรื่องนี้ ทั้งนี้เพื่อรักษาไว้ซึ่งสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาที่จะ
ได้รับการพิจารณาพิพากษาคดีก็โดยเที่ยงธรรม ปราศจากความมีอคติ ลำเอียง

สำหรับประเทศไทย การให้ข่าวเกี่ยวกับคดีอาญาโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น
อาจกล่าวได้ว่า ในการให้ข่าวของหน่วยงานราชการ ที่อยู่ในสังกัดกระทรวงมหาด
ไทยจะต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้ข่าวราชการ พ.ศ. 2520
และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2521¹ แต่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้ข่าวดังกล่าว
ก็ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ หรือแนวทางการให้ข่าวเกี่ยวกับคดีอาญาไว้แต่อย่างใด ซึ่ง
หากจะเปรียบเทียบกับหลักเกณฑ์ หรือแนวทางการให้ข่าวเกี่ยวกับคดีอาญาโดยเจ้าหน้าที่ของ
รัฐในสหรัฐอเมริกาแล้ว ก็เห็นจะมีแต่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยเกี่ยวกับการให้ข่าว
ราชการ หรือให้สัมภาษณ์แก่หนังสือพิมพ์ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์ หรือแนวทาง ห้ามมิให้
เจ้าหน้าที่ตำรวจให้ข่าว ดังต่อไปนี้

- (1) ข้อความที่จะทำให้เกิดการเสียหายแก่ทางราชการหรือบุคคล
- (2) เรื่องที่เกี่ยวกับคำสั่งให้ปฏิบัติในหน้าที่อันเป็นระเบียบการภายใน
และคำสั่งหรือระเบียบการใดๆที่ดีถือว่าเป็นความลับ
- (3) เรื่องที่จะเกิดการเสียหายแก่ผู้อื่นทางชื่อเสียง หรือมลประโยชน์
เช่น คดีความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดฐานทำให้แท้งลูก ความผิดฐานหมิ่นประมาท

ปัจจุบันระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้ข่าวราชการ พ.ศ. 2520
และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2521 ได้ถูกยกเลิกโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการ
ให้ข่าวและบริการข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2529 และตามระเบียบฉบับใหม่นี้
ก็ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ หรือแนวทางในการให้ข่าวเกี่ยวกับคดีอาญาไว้เช่นกัน ดูหน้า

และอื่นๆท่านเองนี้

(4) หน้าที่อยู่ในระหว่างการสืบสวนสอบสวนยังไม่เสร็จ เช่น แนว
การสืบสวนสอบสวน การจับกุม ตรวจค้นและการรวบรวมพยานหลักฐาน เป็นต้น

(5) เหตุการณ์หรือเรื่องราว ซึ่งถ้าหากเปิดเผยต่อประชาชน อาจ
เป็นแบบที่บุคคลอื่นจะถือเอาเป็นตัวอย่างในการกระทำซ้ำอีก เช่น แผนประทุษกรรม
ต่างๆของคนร้าย หรือวิธีการที่แสดงถึงการล่อลวง การกระทำอิทธิวินิบากรรมและวิธี
การอันชั่วร้ายอื่นๆ

(6) ข้อความซึ่งปรากฏในทางสอบสวนของพนักงานสอบสวน ซึ่งอาจ
จะทำให้บุคคลอื่นรู้จักตัว ชื่อตัว ชื่อสกุล ของเด็กหรือเยาวชน รูปถ่าย หรือการถ่าย
รูปเด็กหรือเยาวชน ซึ่งต้องหาว่ากระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด หรือข้อความ
แสดงถึงสถานที่อยู่ หรือโรงเรียนของเด็กหรือเยาวชนนั้น

อย่างไรก็ดี ในประเทศไทย ทั้งๆที่มีบทบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญซึ่งถือว่าเป็น
กฎหมายสูงสุด วางแนวทางเป็นหลักเกณฑ์ไว้ว่า ผู้ต้องหาหรือจำเลย จะไม่ถูกปฏิบัติ
เสมือนเป็นผู้กระทำความผิด จนกว่าศาลจะพิพากษาว่าเป็นผู้กระทำความผิดก็ตาม แต่
เราก็จะพบเห็นอยู่ สมอบุคคลทางหน้าหนังสือพิมพ์ หรือสื่อมวลชนอื่นๆว่า ในการดำเนินคดีอา
ญาค่อนห้องคดีนั้น ได้มีการให้ข่าวโดยพนักงานสอบสวน ในทำนองของการยืนยันความ
ผิดของผู้ต้องหา ไม่ว่าจะเป็นการที่พนักงานสอบสวนกล่าวยืนยัน เปิดเผยด้วยคำให้การ
รับสารภาพของผู้ต้องหา หรือการทำแผนประทุษกรรม หรือเปิดโอกาสให้ตัวแทนสื่อมวล
ชนได้ เข้าสัมภาษณ์ผู้ต้องหา รวมทั้งการเผยแพร่ภาพของผู้ต้องหาในระหว่างที่อยู่ในความ
ควบคุม หรือในขณะที่มีการชี้ตัวผู้ต้องหาจากพยานหรือผู้เสียหาย หรือการเปิดเผยด้วย
คำพยานและความน่าเชื่อถือของพยานซึ่งให้การยืนยันว่าผู้ต้องหานั้น เป็นผู้กระทำความผิด
ซึ่งการให้ข่าวในลักษณะเช่นนี้ บ่อยครั้งส่งผลกระทบต่อสิทธิของผู้ต้องหาซึ่งได้
รับการสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ สิทธิในชื่อเสียง เกียรติคุณ และอาจมีผลกระทบไปถึง
ความเป็นอิสระของผู้พิพากษาในการพิจารณาพิพากษาคดี อันจะเป็นการกระทบกระเทือน
ต่อสิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่จะได้รับการพิจารณาคดีโดยเที่ยงธรรม ปราศจากความ
มีอคติ ลำเอียง ซึ่งเหตุการณ์เช่นนี้ ในสหรัฐอเมริกาได้พยายามที่จะป้องกันมิให้เกิด

ชั้นกึ่งการจำกัดบทบาทของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการให้ข่าวเกี่ยวกับคดีอาชญากรรมแล้ว สำหรับประเทศไทย ในเรื่องนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับหลักเกณฑ์ หรือแนวทางของประเทศสหรัฐอเมริกาแล้ว ผู้เขียนมีความคิดเห็นว่าสมควรจะให้มีการกำหนดระเบียบหรือแก้ไขวางหลักเกณฑ์หรือแนวทางในการให้ข่าวเกี่ยวกับคดีอาญาไทย เจ้าหน้าที่ของรัฐให้ชัดเจนเป็นการเฉพาะ เพื่อมีถือเป็นแนวทางปฏิบัติ เป็นการป้องกันและระมัดระวังมิให้กระทบกระเทือน หรือ เสื่อมเสียชื่อเสียงของผู้ถูกกล่าวหาโดยไม่สมควร อันเป็นการสนองตอบบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2521 มาตรา 27 ซึ่งรับรองสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาที่จะไม่ถูกปฏิบัติเสมือนผู้กระทำความผิด ก่อนที่จะมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดโดยศาล ทั้งยังเป็นการป้องกันผู้พิพากษาให้สามารถพิจารณาพิพากษารวดคดีจากมโนธรรมที่บริสุทธิ์ของตนเอง โดยปราศจากความมีอคติ ลำเอียง อันเป็นการสนองตอบสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาที่จะได้รับการพิจารณาคดีโดยเที่ยงธรรม แม้ถึงจะมีข้อโต้แย้งว่าในการพิจารณาพิพากษารวดคดี ผู้พิพากษาย่อมต้องทำใจเป็นกลางและพิพากษาจากพยานหลักฐานที่ปรากฏในการพิจารณาเท่านั้น และระบบการพิจารณาคดีอาญาของไทยเรา ก็ไม่ได้ยึดถือรูปแบบการพิจารณาที่โดยถูกชนเหมือนประเทศสหรัฐอเมริกา แต่หากว่าได้มีการป้องกันมิให้มีการกระทำใดๆ ที่จะก่อให้เกิดอิทธิพลต่อประชาชนและผู้พิพากษา รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับคดีอาญาไว้ ก็ย่อมจะเป็นการเหมาะสมยิ่งกว่า

การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งแห่งสิทธิเสรีภาพในการพิมพ์และความเที่ยงธรรมในการพิจารณาคดีนั้น นอกเหนือจากกรณีจำกัดบทบาทของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการให้ข่าวเกี่ยวกับคดีอาชญากรรมแล้ว ศาลหรือผู้พิพากษา ยังมีบทบาทสำคัญในการที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นนี้ ทั้งนี้เพราะ บทบาทของศาล หรือผู้พิพากษา (the judge's role) ไม่เพียงจะคงไม่กระทำการใดๆ ที่ถือว่าเป็นการประกันสำหรับชัยชนะ หรือแพ้คดีแก่คู่ความไม่ว่าฝ่ายใด แต่ศาลหรือผู้พิพากษานั้น ยังจะคงพิจารณาและความยุติธรรมในการพิจารณาคดีนั้นจำเป็นไปโดยเที่ยงธรรม ปราศจากความมีอคติ ลำเอียง¹

¹Luder and Gibert, Corpus Juris Secundum (Vol.23), p. 833

(fair and impartially) ซึ่งหมายรวมทั้งการพิจารณาทบทวนถึงเงื่อนไขต่างๆ รอบๆ การพิจารณาคดี เพื่อป้องกันหรือแก้ไขมิให้อคติหรือแรงกดดันอื่นใดจากภายนอก มีแนวโน้มว่าจะก่อให้เกิดความผิดคดี และกระทบกระเทือนต่อสิทธิของผู้ถูกกล่าวหา¹ ทั้งนี้เพื่อทรงไว้ซึ่งความเที่ยงธรรม ความสง่างามในการพิจารณาและพิพากษารรตคดี

ในสหรัฐอเมริกา การป้องกันและแก้ไขปัญหาลักษณะจากการให้หรือเสนอข่าวคดีอาชญากรรม ศาลหรือผู้พิพากษาได้ชื่อว่าเป็นผู้มีบทบาทสำคัญทางหนึ่งที่จะปกป้องคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาที่จะได้รับการพิจารณาคดีโดยเที่ยงธรรม มิให้ได้รับความกระทบกระเทือน หรือแม้หากเกิดเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อ ศาลหรือผู้พิพากษาก็สามารถแก้ไขเยียวยาได้ โดยอาจใช้มาตรการต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. การเลื่อนพิจารณาคดี (continuance or postponement)

โดยศาลจะอนุญาตให้เลื่อนการพิจารณาคดีออกไป จนกว่าอิทธิพลหรือท่าทีของสื่อมวลชนและมหาชนที่มีต่อการพิจารณาคดีนั้น จะหมดลงหรือเบาบางไป และการอนุญาตให้เลื่อนการพิจารณาคดีนี้ ถือเป็นเรื่องที่อยู่ในดุลพินิจของศาล ในแต่ละคดีการอนุญาตให้เลื่อนการพิจารณาคดีหรือไม่ ศาลจะต้องพิจารณาถึงสิทธิของจำเลยที่จะได้รับการพิจารณาคดีโดยรวดเร็ว (right to speedy trial) ประกอบด้วย และศาลจะอนุญาตต่อเมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า การเลื่อนพิจารณาคดีเพื่อวัตถุประสงค์ที่จะคุ้มครองสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาและพิพากษาคดีโดยเที่ยงธรรมของจำเลยนั้นเองมีน้ำหนักเหนือกว่า²

¹Bernard S. Meyer, "The trial judge's Guide to news reporting and fair trial", The Journal of Criminal Law, Criminology and Police science Vol.60, 1969, p. 237

²Alfred Friendly & Donald L. Goldfarb, Crime and Publicity,

2. การย้ายสถานที่พิจารณาคดี (change of venue)

เป็นการย้ายสถานที่พิจารณาคดีไปยังท้องที่อื่น ซึ่งศาลหมายว่า อิทธิพลของสื่อมวลชนหรือท่าทีอคติของมหาชนในท้องที่นั้นไม่มี หรือมีน้อย และถือเป็น เรื่องที่อยู่ในดุลพินิจของศาลที่จะอนุญาตให้ย้ายสถานที่พิจารณาหรือไม่

อย่างไรก็ดี มาตรการทั้ง 2 ประการดังกล่าวข้างต้น ศาลเองก็ยังคงเล็งเห็นว่ามาใช้ ทั้งนี้เพราะเห็นว่าเท่ากับเป็นการปฏิเสธสิทธิของจำเลยที่จะได้รับการพิจารณาคดีโดยรวดเร็วในท้องที่ที่การกระทำความผิดนั้นได้เกิดขึ้น ทั้งอาจทำให้พยานหลักฐานต่างๆสูญหายยากแก่การติดตามเพราะระยะเวลาผ่านไป และในปัจจุบันการเสนอ แฉแพร่ข่าวสารก็เป็นไปอย่างกว้างขวาง ซึ่งอาจขยายไปถึงสถานที่ที่จะย้ายไปพิจารณาคดีนั้นก็ได้¹ ทั้งนี้ บ่อยครั้งที่ศาลจะปฏิเสธคำร้องขอเลื่อนการพิจารณาคดีหรือย้ายสถานที่พิจารณาคดี เพราะยังไม่แน่ใจว่าผลกระทบจากการเสนอข่าวคดีอาชญากรรมนั้น จะก่อให้เกิดถูกขู่หรือผู้พิพากษา เกิดความมีอคติหรือไม่ เว้นแต่จำเลยจะแสดงพยานหลักฐานให้เห็นพอสมควร หรือการคัดเลือกว่าผู้ที่จะมาเป็นลูกขุนที่เที่ยงธรรม ปราศจากความมีอคติ สำเียงนั้นไม่สามารถดำเนินไปได้²

3. การพิจารณาคดีลับ (closed trial)

โดยศาลจะเป็นผู้พิจารณาซึ่งนำหน้าระหว่างผลประโยชน์ที่จำเลย จะได้รับการพิจารณาคดีลับ คือ สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีโดยเที่ยงธรรม กับผลประโยชน์ของสาธารณชนและสื่อมวลชนในการเสนอและรับผู้ข่าวสารจากการเปิดเผย การพิจารณาคดีอาญา เมื่อผลประโยชน์ที่จำเลยจะได้รับการพิจารณาคดีลับมีน้ำหนักมาก

¹Wanye Oerback and Rick D. Pullen, Major Principles of media Law, CBS College Publishing Holt, Rinehart and Winston, 1982 p. 159

²Alfred Friendly & Donald L. Goldfarb, Crime and Publicity, p. 99

กว่า กล่าวคือ ในสถานการณ์พิเศษ (extraordinary circumstances) และ เห็นได้ว่าการเสนอและรับรู้อาวสารการพิจารณาที่อาญาของสาธารณชนและสื่อมวลชน ก่อให้เกิดอคติมหาชน (prejudicial publicity) เป็นอันตรายต่อสิทธิของจำเลย ที่จะได้รับการพิจารณาคดีโดยเที่ยงธรรม ศาลก็อาจมีคำสั่งให้เป็นการพิจารณาคดีลับใต้¹ โดยเฉพาะ การพิจารณาคดีในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง (preliminary hearings) ซึ่งพนักงานอัยการฝ่ายเดียวจะเป็นผู้เสนอและแสดงพยานหลักฐานต่อศาล การเสนอ ข่าวนของสื่อมวลชนก็เท่ากับเป็นการเสนอข่าวการสืบพยานหลักฐานของพนักงานอัยการ ด้านเดียว โดยจำเลยไม่มีโอกาสตรวจสอบหรือซักค้าน ย่อมเป็นอันตรายต่อสิทธิของ จำเลยที่จะได้รับการพิจารณาคดีโดยเที่ยงธรรม ทั้งนี้เพราะถูกขุ่นอาจได้รับทราบรายละเอียดเกี่ยวกับคดีจากการเสนอข่าวการพิจารณาไต่สวนมูลฟ้องนั้น และอาจก่อให้เกิด ความมีอคติต่อจำเลยได้ ในคดี *Gannett v. DePsoquale* (1979) ศาลสูงสหรัฐ อเมริกาได้กล่าวว่า กรณีดังกล่าวเห็นได้ว่า สิทธิของจำเลยที่จะได้รับการพิจารณาคดี โดยเที่ยงธรรมมีน้ำหนักมากกว่า ทั้งนี้เพราะการเปิดเผยการพิจารณาคดีในกรณีเช่นนี้ มีเหตุผลสมควรเชื่อว่าจะก่อให้เกิดความมีอคติต่อจำเลย² ในการพิจารณาพิพากษา จึง ให้ดำเนินการพิจารณาคดีเป็นการลับ

4. การสอบบุคคลผู้ที่จะมาเป็นลูกขุน (voir dire)

มีวัตถุประสงค์เพื่อคัดเลือกลูกขุนที่เที่ยงธรรม ปราศจากความ มีอคติ ล่าเอียง โดยให้ผู้ที่จะมาเป็นลูกขุนนั้นสาบานตน และตอบคำถามผู้พิพากษา นาย จำเลย ทั้งนี้เพื่อให้แน่ใจว่าข่าวสารต่างๆลูกขุนเคยอ่านหรือพบเห็นนั้น จะไม่ก่อให้เกิด ความมีอคติหรือทำให้ผู้ที่จะมาเป็นลูกขุนคาดคึกคักตัดสินข้อเท็จจริงไว้ล่วงหน้า อันเป็น การทดสอบความสามารถของลูกขุนว่าจะสามารถพิจารณาข้อเท็จจริงได้โดยปราศจาก

¹Wanye Orerback and Rick D. Pullen, Major Principles of media Law, p. 165

²Ibid., p. 163-164

ความมีอคติ สำเอียงหรือไม่¹

5. การสละสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีโดยลูกขุน

โดยศาลจะอนุญาตเมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า การสละสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีโดยลูกขุนนั้น ได้กระทำโดยรู้และเป็นความสมัครใจของจำเลย และมีเหตุผลน่าเชื่อว่าการเสนอข่าวในเรื่องนั้น เป็นการก่อให้เกิดความมีอคติของมหาชนเป็นอย่างมาก ถึงขั้นที่ความเที่ยงธรรมในการพิจารณาคดีไม่สามารถดำเนินไปได้²

6. การควบคุมคณะลูกขุน (Sequestration or Locking up

the jury)

เป็นวิธีการหนึ่งในการป้องกันคณะลูกขุนจากข่าวสารที่ไม่เกี่ยวข้องและอาจก่อให้เกิดความมีอคติจากทางหน้าหนังสือพิมพ์ หรือวิทยุ โทรทัศน์ในระหว่างการพิจารณาคดี โดยควบคุมคณะลูกขุนแยกไว้ต่างหาก การติดต่อกับคณะลูกขุนทั้งทางจดหมาย หรือโทรศัพท์จะถูกเซ็นเซอร์หรือตรวจสอบร่วมทั้งการสนทนาโดยเจ้าหน้าที่ของศาล ทั้งห้ามมิให้มีการติดต่อกันระหว่างคณะลูกขุนกับนักข่าว รวมทั้งหนังสือพิมพ์ก็จะถูกห้ามมิให้นำ ข่าวห้องพิจารณาหรือสถานที่อื่นที่คณะลูกขุนอาจได้เห็นคำพาดหัวข่าวและมีอคติ³

นอกจากนี้ ศาลอาจมีคำสั่งรวมไปถึงการห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ศาลเปิดเผยรายชื่อและที่อยู่ของผู้ที่จะมาเป็นลูกขุน จนกว่าผู้ที่จะมาเป็นลูกขุนนั้น ได้ถูกจำหน่ายชื่อออกหรือได้สาบานตัวและถูกควบคุมไว้แล้ว หรือภายหลังจากที่ได้มีการพิจารณาชี้ขาดข้อเท็จจริง⁴ (verdict) ทั้งนี้เพื่อไม่ให้มีการเลียบเคียง หรือใช้อิทธิพลแทรกแซงการใช้

¹Meyer, "The trial judge's Guide to news reporting and fair trial", p. 294

²Ibid., p. 292

³Ibid., p. 294

⁴Ibid., p. 292

พฤติใจของคณะลูกขุนในการพิจารณาคดีที่ขาดข้อเท็จจริง

7. คำสั่งศาล (Instruction)

โดยศาลอาจมีคำสั่งห้ามเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ตรวจชันสูตร (coroner) แพทย์ผู้เชี่ยวชาญ (medical examiner) ผู้ทำหน้าที่สืบสวนสอบสวน, ผู้ควบคุม, พนักงานอัยการ, นายจำเลย, พยาน และคู่ความ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของศาล มิให้ให้สัมภาษณ์หรือให้ข่าวสารที่อาจก่อให้เกิดความผิดคดีคือสื่อมวลชน¹ ทั้งนี้เพื่อคุ้มครองสิทธิของจำเลยที่จะได้รับการพิจารณาคดีโดยเที่ยงธรรม

อย่างไรก็ดี คำสั่งศาลที่ห้ามมิให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในคดี เปิดเผยแพร่ข่าวสารดังกล่าว หากได้หมายรวมถึงการห้ามมิให้สื่อมวลชนเสนอ เผยแพร่ข่าวสาร หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคดีอาญานั้นแต่อย่างใด ในคดี *Nesbraska Press Association V. Stuart* 427 U.S. 531 (1976) ศาลสูงของมลรัฐเนบราสกา (Nesbraska) ได้มีคำสั่งห้ามมิให้สื่อมวลชนพิมพ์โฆษณา เผยแพร่ข่าวสารค่าให้การรับสารภาพและข้อเท็จจริงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในคดี ศาลสูงสหรัฐอเมริกาได้ตัดสินว่าคำสั่งเช่นว่านั้น เป็นการขัดต่อบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 1 (First Amendment) ซึ่งห้ามมิให้มีการจำกัดก่อน (prior restraint) การพิมพ์โฆษณาเผยแพร่ข่าวสาร² กระนั้นก็ตาม ก็ไม่เป็นเช่นนี้ไปเสียทั้งหมด ในสถานการณ์พิเศษ

¹Ibid., p. 239, 296

Manye Orerback and Rick D. Pullen, Major Principles of media Law, p. 158-159

²Manye Orerback and Rick D. Pullen, Major Principles of media Law, p. 161

Robil, Introduction to Criminal Justice System, p. 281

(extraordinary circumstances) ศาลก็อาจมีคำสั่งห้ามมิให้สื่อมวลชนตีพิมพ์โฆษณา
เผยแพร่ข่าวสารคดีอาญานั้นได้ แต่จะต้องมีพยานหลักฐานเพียงพอชี้ให้เห็นว่า¹

1. การเสนอ เผยแพร่ข่าวสารคดีนั้น จงใจก่อให้เกิดกิมพิทาชน
(publicity) เหนือคดี
2. หนทางแก้ไขอื่นๆ เช่น การย้ายสถานที่พิจารณาคดี, การเลื่อน
พิจารณาคดี หรือการสอบผู้ที่จะมาเป็นลูกขุน ไม่อาจบรรเทาผลกระทบของอคติมหาชน
ก่อนการพิจารณาคดีได้ และ
3. คำสั่งห้ามนั้น เฉพาะเพื่อป้องกันพยานหลักฐานสำคัญที่จะก่อให้เกิด
เกิดความมีอคติต่อผู้ที่จะมาเป็นลูกขุน

นอกเหนือจากคำสั่งศาลที่ห้ามผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในคดีมิให้ให้สัมภาษณ์หรือให้
ข่าวต่อสื่อมวลชนดังกล่าวมาแล้ว ในคดีที่มีใ้มีการควบคุมคณะลูกขุน ศาลจะต้องเตือน
(cautioned) คณะลูกขุนอย่างชัดเจนถึงข้อห้ามอ่านหนังสือพิมพ์ หรือฟังวิทยุ โทรทัศน์
หรือการพูดจากเสียงเกี่ยวกับคดีนั้นๆ กับบุคคลใดๆ รวมทั้งห้ามมิให้ให้สัมภาษณ์ก่อนนักข่าว
ในระหว่างการพิจารณาคดี² ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้ลูกขุนเกิดความมีอคติ หรือถูกชัก
นำความคิดโดยอิทธิพลของสื่อมวลชนและบุคคลภายนอก

8. การใช้มาตรการลงโทษฐานละเมิดอำนาจศาล

ในประเทศเยอรมัน การรายงานคดีโดยหนังสือพิมพ์หรือสิ่งพิมพ์
การแสดงความคิดเห็นใดในที่สาธารณะ หรือการอื่นใดอันใกล้เคียงกันก่อนศาลพิพากษาคดี

¹Manye Orerback and Rick D. Pullen, Major Principles of
media Law, p. 162

²Meyer, "The trial judge's Guide to news reporting and fair
trial", p. 295

ไม่ว่าด้วยประการใดๆ บุคคลย่อมกระทำได้โดยไม่มีความผิด¹ ซึ่งข้อนี้ตรงข้ามกับประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายแองโกล-อเมริกัน

ประเทศอังกฤษ ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล ถือเป็นมาตรการที่สำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสรีภาพในการพิมพ์ และความเที่ยงธรรมในการพิจารณาคดี โดยศาลเป็นผู้ใช้มาตรการลงโทษฐานละเมิดอำนาจศาลอย่างเข้มงวดแก่สื่อมวลชนทุกประเภท ซึ่งหากการเสนอข่าวนั้นมีแนวโน้มว่าจะก่อให้เกิดความมีอคติ หรืออิทธิพลเหนือผู้ความ พยาน หรือคณะลูกขุนในกระบวนการพิจารณาคดี มาตรการลงโทษฐานละเมิดอำนาจศาลถือเป็นเสมือนเครื่องเคือง และข่มขู่สื่อมวลชนให้ต้องระมัดระวัง ไม่เสนอข่าวที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อการบริหารงานยุติธรรม² เช่น ในคดี R v. Thomaon Newspaper Ltd. & Others ศาลอังกฤษได้ลงโทษปรับผู้พิมพ์โฆษณา เป็นจำนวน 5,000 ปอนด์ในกรณีที่ลงบทความเกี่ยวกับคดี รวมทั้งแพร่ภาพผู้ต้องหาก่อนการพิจารณาคดีของศาล³

ส่วนในประเทศสหรัฐอเมริกา ความหลักทั่วไป การวิพากษ์วิจารณ์ด้วยการพิมพ์โฆษณาผ่านสื่อมวลชนไม่ว่าชนิดใดๆ เกี่ยวกับคดีที่กำลังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล ซึ่งมีลักษณะเป็นการข่มขู่ เป็นการสร้างอิทธิพลเหนือศาล หรือเป็นการชักชวนรบกวนหรือก่ออุปสรรคใดๆต่อการบริหารความยุติธรรมทางศาล ถือว่าเป็นการละเมิดอำนาจศาล⁴ อย่างไรก็ตาม การใช้มาตรการลงโทษฐานละเมิดอำนาจศาลต่อการเสนอ

¹ คณิต ๗ นคร, "ละเมิดอำนาจศาลในเยอรมัน", วารสารอัยการ 1 (สิงหาคม 2521), หน้า 6

² Ernest D. Giglio, "Free Press - Fair Trial in Britain and America", Journal of Criminal Justice Vol.10, 1982, p. 343

³ Ibid., p. 345

⁴ หนึ่งส หักเนยานนท์, "การลงโทษการวิพากษ์วิจารณ์ หรืออิทธิพลศาลฐานละเมิดอำนาจศาลในสหรัฐอเมริกา", วารสารอัยการ, หน้า 20

ชาว วิพากษ์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นในสหรัฐอเมริกา ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ทั้งนี้เพราะสิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชนในการพิมพ์โฆษณา นั้น ได้รับความคุ้มครองจากบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 1 (First Amendment) อย่างแข็งขัน ทั้งหลักเกณฑ์ในการจำกัดสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคล ด้วยการลงโทษฐานละเมิดอำนาจศาลนั้น ศาลสูงสหรัฐอเมริกาที่ไคววาล์วกวักวักก่อนข้างจะเข้มงวด โดยศาลยึดหลักว่าสิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นในศาลถือเป็นคุณค่าของสาธารณะ ที่ทุกคนสามารถเสนอและรับรู้ข่าวสารได้โดยไม่ต้องรับโทษ¹ การพิมพ์หรือโฆษณาใดๆที่จะถือได้ว่าเป็นการละเมิดอำนาจศาลนั้น จะต้องมิได้มีลักษณะเป็น "ภัยอันตรายที่เด่นชัดและทันทีทันใด" (a clear and present danger) ต่อการบริหารความยุติธรรมของศาล² ข้อความในการพิมพ์หรือโฆษณาใดๆที่จะถือได้ว่าเป็นการละเมิดอำนาจศาลนั้น จะต้องก่อให้เกิดภัยคุกคามที่อาจคำนวณได้ว่า จะเกิดภัยอันตรายต่อกระบวนการยุติธรรมที่เป็นธรรมของศาลจริงๆ หากเพียงแต่มีแนวโน้มตามสมควรว่า การพิมพ์โฆษณาใดๆจะเข้าไปแทรกแซงการบริหารความยุติธรรมที่ถูกต้องชอบธรรมของศาล ในคดีที่กำลังอยู่ในการพิจารณา ก็ยังไม่มีความเพียงพอที่จะทำให้ศาลมีอำนาจจำกัดสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคล ด้วยการลงโทษฐานละเมิดอำนาจศาลได้³

โดยเหตุที่ยึดหลักเกณฑ์การลงโทษฐานละเมิดอำนาจศาลที่เคร่งครัดเช่นนี้ จึงเป็นผลให้การเข้ามาแทรกแซงการลงโทษการเสนอข่าว วิพากษ์วิจารณ์ฐานละเมิดอำนาจศาล ซึ่งมีแนวโน้มว่าจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อการบริหารงานยุติธรรมในสหรัฐอเมริกาไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร จึงได้มีการเสนอว่าศาลควรจะเปลี่ยนแปลง และนำมาตราการลงโทษฐานละเมิดอำนาจศาลมาใช้เป็น เครื่องมือในการยับยั้งในการเสนอข่าวที่อาจ

¹Giglio, "Free Press - Fair Trial in Britain and America", p. 344

²Ibid., p. 343-344

³พินีส ทัดนียานนท์, "การลงโทษการวิพากษ์วิจารณ์ หรือติชมศาลฐานละเมิดอำนาจศาลในสหรัฐอเมริกา", วารสารอัยการ, หน้า 21-22

ที่อาจส่งผลกระทบต่อสิทธิของผู้ถูกกล่าวหา ใน A.B.A. Standards fair trial and free press ใกล้เคียงกันว่า ศาลควรใช้มาตรการลงโทษฐานละเมิดอำนาจศาล ในสถานการณ์ทั้งข้อไปนี้¹

1. บุคคลที่รู้ว่า การพิจารณาคดีอาญาโดยลูกขุนนั้นกำลังดำเนินอยู่ หรือรู้อยู่ในช่วงเวลาที่กำลังคัดเลือกลูกขุน และได้กระทำดังต่อไปนี้

1.1 เสนอ เผยแพร่ข่าวสารต่อสาธารณชนไม่ว่าด้วยวิธีใดๆ ที่เป็นคำพิจารณาตัดสินพิเศษ (extrajudicial statement) เกี่ยวกับจำเลย หรือเกี่ยวกับประเด็นแห่งคดีที่มีอยู่ในเอกสารมหาชนของศาล (the public record of court) ทั้งนี้โดยบุคคลนั้นจงใจ (wilfully) ที่จะให้มีอิทธิพลเหนือการพิจารณา หรือเป็นการข่มขู่อย่างรุนแรง

1.2 บุคคลที่ให้อิทธิพลหรือให้คำวิจารณ์ถึงคดีพิเศษ เกี่ยวกับ จำเลย หรือประเด็นแห่งคดี ซึ่งมีแนวโน้ม (intending) ว่าจะได้รับการเผยแพร่สู่ประชาชนไม่ว่าด้วยวิธีการใดๆ

2. บุคคลที่เสนอ เผยแพร่ข่าวสารที่ตนรู้ว่า ศาลได้มีคำสั่งห้ามจนกว่า การพิจารณาคดีนั้นจะสิ้นสุดลง หรือมีการถอนฟ้อง

อย่างไรก็ดี การเสนอข่าวคดีอาญาในบางกรณี แม้เห็นได้ว่าจะก่อให้เกิด ความมีอคติ และเป็น การขัดกับสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาที่จะได้รับการพิจารณาคดีโดยเที่ยงธรรม ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 6 (Sixth Amendment) แต่ศาลสูง (the high court) ก็ยังยืนยันในหลักการเดิม และปฏิเสธที่จะล้มล้างบทบัญญัติ และไม่ว่ามาตรการลงโทษฐานละเมิดอำนาจศาลมาใช้แก่กรณีทั้งกล่าวนี้² ซึ่งข้อนี้

¹Goodale, Communication Law 1977 Volume One, p. 563-564

²Giglio, "Free Press - Fair Trial in Britain and America",

ว่าแตกต่างจากประเทศอังกฤษที่มุ่งคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ถูกกล่าวหา และการบริหารความยุติธรรมของศาล โดยใช้มาตรการลงโทษฐานละเมิดอำนาจศาลอย่างเข้มงวด ในขณะที่ประเทศสหรัฐอเมริกาเน้นมุ่งที่จะปรองดอง และรักษามาตรประโยชน์ของเสรีภาพในการพิมพ์ และความเที่ยงธรรมในการพิจารณาคดีทั้งสองฝ่าย เข้าด้วยกันให้เหมาะสม¹ ทั้งนี้โดยอาศัยความร่วมมือกันระหว่างนักกฎหมาย และสื่อมวลชนเป็นสำคัญ การใช้มาตรการลงโทษฐานละเมิดอำนาจศาลในการจำกัดสิทธิเสรีภาพในการให้ข่าวหรือเสนอข่าว วิพากษ์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นของบุคคลนั้น จำกัดเฉพาะกรณีที่มีการเสนอหรือเผยแพร่ข่าวสารนั้น เป็นไปในทางที่จะก่อให้เกิด "ภัยอันตรายที่เด่นชัด และในทันทีทันใด"

จากที่กล่าวมาข้างต้น แม้ว่าในปัจจุบันในประเทศไทย การใช้อำนาจการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในบางกรณีจะไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร แต่เมื่อพิจารณาถึงบทบาทของศาล หรือผู้พิพากษา ในการนำมาตรการต่างๆ ที่กล่าวมาใช้ เป็นสิ่งที่ยืนยันได้ว่า บทบาทของศาลในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวจากการเสนอข่าวคดีอาญานั้นมีความสำคัญยิ่ง และถือเป็นหน้าที่ของศาลที่จะต้องรักษาเกียรติภูมิและความคงามในการพิจารณาคดี และให้ความคุ้มครองบุคคลซึ่งตกเป็นผู้ถูกกล่าวหา ผู้เสียหายหรือโจทก์ที่จะได้รับความเที่ยงธรรมในการพิจารณา การให้ข่าวหรือเสนอข่าวคดีอาญาโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐและสื่อมวลชนแม้จะมีความสำคัญ และได้รับการรับรองถึงสิทธิเสรีภาพไว้ในบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 1 แต่ก็ไม่อาจใช้สิทธิเสรีภาพนี้ไปในทางที่เป็นภัยอันตราย หรือเป็นการทำลายล้าง หรือชักชวนการใช้สิทธิเสรีภาพของผู้ถูกกล่าวหาที่ได้รับความคุ้มครองตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ (Bill of Right) ได้ ดังกล่าวมาแล้ว

สำหรับประเทศไทย ในปัจจุบันนี้การดำเนินคดีอาญาของเจ้าพนักงานในชั้นก่อนฟ้องคดี รวมทั้งการพิจารณาคดีในศาล โดยเฉพาะคดีที่เป็นที่สนใจของประชาชน ก็มีการให้ข่าวเกี่ยวกับคดีอาญาโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการยุติธรรมแก่ประชาชน

¹ Ibid., p. 342

และสื่อมวลชนต่างๆก็เสนอข่าว รายงานเหตุการณ์นั้นๆออกสู่ประชาชน และในการเสนอข่าวของสื่อมวลชนนั้น ในบางกรณีก็อาจเขียนข่าว หรือประโคมข่าวใหญ่โต เสนอข่าวในรายละเอียดเจาะลึกถึงภูมิหลังของข่าวที่เกี่ยวข้องกับชื่อเสียง ประวัติส่วนตัวหรือครอบครัว ลักษณะนิสัย หรือการกระทำความผิดครั้งก่อนๆ มีการตั้งข้อสังเกต ลงรูปหรือแพร่ภาพเพื่อดึงดูดความสนใจ และที่สำคัญ ในบางกรณีมีการวิพากษ์วิจารณ์ และเสนอความคิดเห็นของคนเข้าไปปะปนกับข่าวสาร การวิพากษ์วิจารณ์และเสนอความคิดเห็นที่แอมแปงไปในรูปของการเสนอข่าวเช่นนี้ เป็นเรื่องที่มีอิทธิพลต่อผู้อ่านหรือผู้ชมเห็นเป็นอย่างมาก และอาจเป็นการชักจูงความคิด หรือเสริมสร้างความเชื่อของประชาชนให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งการให้ข่าวหรือเสนอข่าวในลักษณะต่างๆเช่นนี้ ล้วนอาจส่งผลกระทบต่อสิทธิของผู้เกี่ยวข้องในคดี รวมทั้งความเป็นอิสระของผู้พิพากษาในการบริหารความยุติธรรมของศาล

ในการป้องกันหรือแก้ไขให้ไกลจากอิทธิพลของสื่อมวลชนในการเสนอข่าวคดีอาญาเช่นนี้ ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 32 ได้บัญญัติว่า "ผู้ใดเป็นผู้ประพันธ์ บรรณาธิการ หรือผู้พิมพ์โฆษณาซึ่งหนังสือพิมพ์ หรือสิ่งพิมพ์อื่น ออกโฆษณาต่อประชาชน ไม่ว่าบุคคลเหล่านั้นจะได้อ้างข้อความหรือการออกโฆษณาแห่งหนังสือพิมพ์ หรือสิ่งพิมพ์ เช่นว่านั้นหรือไม่ ให้ถือว่าได้กระทำความผิดอาญาศาลในกรณีอย่างใดอย่างหนึ่งในสองอย่าง ดังจะกล่าวต่อไปนี้

(1) ไม่ว่าในเวลาใดๆ ถ้าหนังสือพิมพ์หรือสิ่งพิมพ์ เช่นว่านั้นได้กล่าวหรือแสดงไม่ว่าโดยวิธีใดๆ ซึ่งข้อความหรือความเห็นอันเป็นการเปิดเผยข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์อื่นๆแห่งคดี หรือกระบวนการพิจารณาใดๆแห่งคดี ซึ่งเพื่อความเหมาะสมหรือเพื่อคุ้มครองสาธารณประโยชน์ ศาลได้มีคำสั่งห้ามการออกโฆษณาสิ่งเหล่านั้นไม่ว่าโดยวิธีเพียงแต่สั่งให้พิจารณาโดยไม่เปิดเผย หรือโดยวิธีห้ามการออกโฆษณาโดยชัดแจ้ง

(2) ถ้าหนังสือพิมพ์หรือสิ่งพิมพ์ได้กล่าวหรือแสดงไม่ว่าโดยวิธีใดๆในระหว่างการพิจารณาแห่งคดี ไปจนมีคำพิพากษาถึงที่สุด ซึ่งข้อความหรือความเห็นโดยประสงค์จะให้มิให้อิทธิพลเหนือความรู้ลึกของประชาชน หรือเหนือศาล หรือเหนือคู่ความหรือเหนือพยานแห่งคดี ซึ่งพอเห็นได้ว่าจะทำให้การพิจารณาคดีเสียความยุติธรรมไป เช่น

- ก. เป็นการแสดงผิดจากข้อเท็จจริงแห่งคดี หรือ
- ข. เป็นการรายงานหรือย่อเรื่องหรือวิภาค ซึ่งกระบวนการพิจารณาแห่งคดีอย่างไม่เป็นกลางหรือไม่ถูกต้อง หรือ
- ค. เป็นการวิภาคโดยไม่เป็นธรรมเนียมการดำเนินการดำเนินคดีของคู่ความหรือคำพยานหลักฐาน หรือนิสัยความประพฤติของคู่ความหรือพยาน รวมทั้งการแถลงข้อความอันเป็นการเสียชื่อเสียงของคู่ความหรือพยาน แม้ถึงว่าข้อความเหล่านั้นจะเป็นความจริง หรือ
- ง. เป็นการชักจูงให้เกิดมีคำพยานเท็จ

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ให้นำวิเคราะหฺ์ศัพท์ทั้งปวงในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการพิมพ์ พุทธศักราช 2476 มาใช้บังคับ"

บทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 32 ดังกล่าว บัญญัติไว้เป็นพิเศษ เพื่อเป็นเครื่องมือศาลในการควบคุมการดำเนินการกระบวนการพิจารณาให้เป็นไปโดยเที่ยงธรรม ป้องกันมิให้กระบวนการพิจารณาพิพากษาในศาล ตกอยู่ภายใต้การบีบบังคับ หรือแรงผลักดันอย่างใดๆจากภายนอก และเป็นการคุ้มครองให้ผู้พิพากษาได้พิจารณาพิพากษาคดีจากมโนธรรมที่บริสุทธิ์ของตนเอง ในการเสนอข่าวคดีอาญาโดยสื่อมวลชน จึงต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติที่ให้ความเป็นกลางและถูกต้อง มิฉะนั้นอาจมีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลได้

กรณีที่จะถือว่าเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 32 นั้น อาจแบ่งได้เป็น 2 กรณี คือ

กรณีแรก มีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล เพราะได้กล่าวข้อความหรือเปิดเผยข้อเท็จจริงแห่งคดี ซึ่งศาลได้มีคำสั่งห้ามแล้ว กล่าวคือ เป็นกรณีที่ศาลได้มีคำสั่งให้พิจารณาพิพากษาโดยเปิดเผย หรือที่ศาลมีคำสั่งออกมาโดยชัดแจ้งว่า ห้ามโฆษณา และสิ่งที่ศาลสั่งห้ามโฆษณาก็คือ ข้อความหรือความเห็นที่เปิดเผยข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์แห่งคดี หรือกระบวนการพิจารณาใดๆแห่งคดี หรือข้อความอื่นๆเพื่อความเหมาะสม หรือเพื่อคุ้มครองสามารถประโยชน์ และกรณีที่ศาลมีคำสั่งห้ามความข้อนี้ ก็

ไม่ว่าก็ตามว่าเวลาใดๆ ไม่ว่าจะก่อนการพิจารณาหรือระหว่างการพิจารณา อันเป็นกรณี ที่กฎหมายบัญญัติแนวทางกว้างๆ ให้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาลเพื่อความเหมาะสม หรือคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ และเมื่อศาลมีคำสั่งห้ามเช่นนี้แล้ว ก็จะนำออกโฆษณา ไม่ได้ จนกว่าศาลจะมีคำสั่งอนุญาตหรือถอนคำสั่งห้าม หรือจนกว่าศาลได้มีคำพิพากษา หรือคำสั่งชี้ขาดคดีนั้นแล้ว และหากปรากฏว่าสื่อมวลชนฝ่าฝืนคำสั่ง นำไปออกโฆษณา ย่อมมีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล

กรณีที่สอง มีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลเพราะการวิพากษ์วิจารณ์ หรือสร้างอิทธิพลต่างๆ เนื่อก็คือในระหว่างการพิจารณาคดี ไม่ว่าจะเป็นการแสดงนิมิตจาก ข้อเท็จจริงแห่งคดี หรือรายงาน ย่อ วิภาคซึ่งกระบวนการพิจารณาคดีอย่างไม่เป็นกลาง และไม่ถูกต้อง หรือวิภาคโดยไม่เป็นธรรมซึ่งการทำให้คดีของคู่ความ คำพยานหลักฐาน หรือนิสัยความประพฤติของคู่ความ รวมทั้งการแถลงข้อความจนเป็นการเสื่อมเสียชื่อเสียงของคู่ความหรือพยาน แม้ถึงว่าข้อความเหล่านั้นจะเป็นความจริง หรือ ชักจูงให้เกิดมีคำพยานเท็จ โดยประสงค์จะให้มิมีอิทธิพลเหนือความรู้สึกของประชาชน หรือเหนือศาล คู่ความ หรือเหนือพยานแห่งคดี การเสนอข่าวของสื่อมวลชนนั้น ปรากฏอยู่หลายกรณีที่ไปเป็นไปในลักษณะของการเสนอข่าวการพิจารณาคดีอย่างไม่เป็นกลาง และไม่ถูกต้อง เช่น การเสนอข่าวการพิจารณาคดีที่บิดไปจากความจริงว่าพยานเบิก ความอย่างหนึ่ง ซึ่งตามข้อเท็จจริงแล้ว พยานมิได้เบิกความเช่นนั้น หรือการเสนอ ข่าวว่าเบิกความของพยานโดยคัดลอกข้อความบางส่วนมาด่า และคัดลอกเสียบาง ส่วน อันเป็นผลทำให้ข้อความที่นำมาด่าานั้นถูกบิดเบือนไปจากความเป็นจริง หรือ แสดงความเห็นด้วยคำของพยานชกกันเอง น่าจะมีการเฝ้าตรวจสอบตระเตรียมกันมา ก่อน เป็นต้น ซึ่งการเสนอข่าวในลักษณะเช่นนี้ อาจจะมีผลให้ต้องรับผิดฐานละเมิด อำนาจศาล ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 32 ได้

4.2.2 การจำกัดบทบาทของสื่อมวลชนในการเสนอข่าวที่อาญา

สื่อมวลชนมีภาระหน้าที่ในการเสนอข่าวสารข้อเท็จจริงให้ประชาชน ทราบ และสิ่งสำคัญในการเสนอข่าวคือ จะต้องคำนึงถึงความถูกต้อง สมบูรณ์ และ

ผลประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ¹ การเสนอข่าวคดีอาญาของสื่อมวลชนนั้น เป็นการเสนอข่าวที่ให้ผู้อ่านได้ทั้งทางบวกและทางลบ เป็นการให้ความรู้ความเข้าใจและรู้วิธีการป้องกันอาชญากรรมประเภทต่างๆแก่ประชาชน แต่ขณะเดียวกันก็เป็นเสมือนการชี้ช่องทางในการกระทำความผิด และบ่อยครั้งการเสนอข่าวคดีอาญาจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้กระทำผิดที่หลบหนีไป ในการที่ได้รู้กลวิธีในการสืบสวน สอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ดังนั้น ในการเสนอข่าวคดีอาญา โดยทั่วไปสมควรเป็นไปอย่างมีเหตุผล และมีวัตถุประสงค์เพื่อ²

1. เคื้อนประชาชนให้ทราบถึงความเคลื่อนไหวของการกระทำความผิดอาญา
2. รายงานข่าวสารให้ประชาชนทราบถึงผลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจและศาล ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดอาญา
3. ช่วยส่งเสริมในการดงโทษผู้กระทำความผิดอาญา
4. ห้ามปรามมิให้เกิดการกระทำความผิดอาญา โดยรายงานให้ประชาชนทราบถึงผลที่ผู้กระทำผิดความผิดได้รับ

ในขณะเดียวกัน การเสนอข่าวคดีอาญาที่ถือว่าเป็นอันตราย และควรจะต้องหลีกเลี่ยง ได้แก่³

1. การเสนอข่าวคดีอาญาโดยแสดงให้เห็นว่าเป็นเรื่องที่สนุกสนาน

¹พิศิษฐ์ ชาวลาวัช, กฎหมายและระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์, เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายและจริยธรรมของสื่อสารมวลชน, หน่วยที่ 2 กรุงเทพมหานคร สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2530 หน้า 80

²John Newton Barker, "The Press and Crime", The Journal of Criminal Law, Criminology and Police science Vol. 33, 1943, p. 463

³Ibid., p. 464

2. การเสนอข่าวสารคดีอาญาที่สอดแทรกไปด้วยอารมณ์ความรู้สึก (sensationalize) หรือการเสนอข่าวที่เกินความจริง อันเป็นการให้ความสำคัญแก่การกระทำความผิดนั้น
3. การเสนอข่าวที่แสดงให้เห็นว่า การกระทำความผิดที่เกิดขึ้นนั้น น่าสนใจ และง่ายแก่การชักนำจิตใจให้กระทำความผิด
4. การเสนอข่าวในลักษณะให้เห็นว่าน่าตื่นเต้นสำหรับเด็กและเยาวชน
5. การเสนอข่าวที่เป็นการชักนำความคิดที่ไม่ถูกต้องแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและศาล
6. การเสนอข่าวในลักษณะเป็นการช่วยเหลือผู้กระทำความผิดให้หลบหนี
7. การเสนอข่าวสารเกี่ยวกับการลงโทษที่ป่าเถื่อน โหดร้าย และ
8. การเสนอข่าวที่ทำให้เสื่อมเสียศีลธรรม และความมั่นคงในจิตใจของเด็กหรือเยาวชน

การเสนอข่าวคดีอาญาของสื่อมวลชน โดยทั่วไปจึงควรจะต้องคำนึงถึง และเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้นเป็นสำคัญ ในการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งแห่งสิทธิเสรีภาพในการพิมพ์ และความเที่ยงธรรมในการพิจารณาคดี หรือผลกระทบบจาก การเสนอข่าวคดีอาญานั้น นอกเหนือจากการจำกัดบทบาทของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการให้ข่าวเกี่ยวกับคดีอาญาแล้ว การจำกัดบทบาทของสื่อมวลชนในการเสนอข่าวคดีอาญา นับว่าเป็นหนทางอีกประการหนึ่งที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้ เป็นการจำกัดในด้านแหล่งข่าวสารก่อนที่จะนำออกเผยแพร่สู่ประชาชน โดยเหตุที่สื่อมวลชน ในฐานะที่เป็นสื่อกลาง เป็นผู้นำเสนอข่าวสารเหตุการณ์เกี่ยวกับคดีจากรัฐสู่ประชาชน ซึ่งเป็นเรื่องที่สื่อมวลชนจะต้องพิจารณาไตร่ตรองถึงข่าวสารที่สมควรเสนอ และต้องรู้จักยับยั้งไม่เสนอข่าวที่ไม่สมควรด้วยตนเอง ซึ่งตามหลักเกณฑ์หรือมาตรฐานใน A.B.A. Standards fair trial and free press ใ้วางแนวทางการเสนอข่าวคดีอาญาของสื่อมวลชนไว้ ท่านองคต่างๆกับการจำกัดบทบาทของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการให้ข่าวเกี่ยวกับคดีอาญา กล่าวคือ การเสนอข่าวคดีอาญาของสื่อมวลชนนั้น นับตั้งแต่เวลาที่ผู้ต้องหาถูกจับกุมตัว สมควรเสนอข่าวเฉพาะข้อเท็จจริง หรือข่าวสารที่ดังต่อไปนี้¹

¹ Francois, Mass media Law and Regulation, p. 355

1. ชื่อของผู้ถูกกล่าวหา, อายุ, ที่อยู่, อาชีพ, สถานภาพทางสมรส ข้อเท็จจริงหรือสถานการณ์ในการจับกุม และระยะเวลาการสืบสวนความเหมาะสม การเข้ายึดพยานวัตถุ การละผู้พิทักษ์วาง หรือการใช้อาวุธในการกระทำความผิด

2. เสนอข่าวเกี่ยวกับรูปพรรณหรือลักษณะเฉพาะของการสืบสวนและการจับกุมของเจ้าหน้าที่และหน่วยงาน รวมทั้งเนื้อหาสาระ หรือข้อความของคำฟ้อง อย่างย่อๆตามความเหมาะสม

3. เสนอข่าวอื่นๆที่จำเป็นในการที่จะช่วยให้ประชาชนเข้าใจถึงการดำเนินงานยุติธรรมทางอาญา หรือป้องกันสาธารณชนจากอันตราย

การเสนอข่าวซึ่งมีแนวโน้มว่าจะก่อให้เกิดความมีอคติ (prejudicial) และไม่เป็นประโยชน์คือสาธารณชน หรือการบังคับการให้เป็นไปคามกฎหมาย ทั้งต่อไปนี้ สมควรหลีกเลี่ยง¹

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะนิสัย ความถูก หรือบริสุทธิ์ของผู้ถูกกล่าวหา

2. คำยอมรับ (admissions) คำให้การรับสารภาพ (confessions) หรือเนื้อหาสาระที่ไต่ถามผู้ถูกกล่าวหา เว้นแต่ผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธ

3. เสนอข่าวอ้างถึงผลการตรวจสอบ หรือทดลอง (examination or test) เช่น ถายพิมพ์นิ้วมือ การตรวจสอบโดยเครื่องจับเท็จ (polygraph examinations) เป็นต้น

4. คำกล่าวเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือ หรือคำคําหมายคำให้การของผู้ที่จะมาเป็นพยาน (prospective witnesses)

5. ความเห็นเกี่ยวกับพยานหลักฐาน หรือการตกเตียง แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคดี ไม่ว่าพยานหลักฐานหรือข้อตกเตียง แสดงความคิดเห็นนั้น จะคําหมายว่าใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีที่ได้หรือไม่

¹ Ibid., p.355

6. บันทึกเกี่ยวกับการทำเป็นคดีอาญา การฟ้องและตกลงโทษ แม้
ว่าข้อมูลเอกสารเหล่านี้จะเป็นเอกสารมหาชน (public record) ที่ประชาชนและ
สื่อมวลชนสามารถที่จะเข้าถึงได้ก็ตาม

นอกเหนือจากหลักเกณฑ์ หรือแนวทางในการเสนอข่าวคดีอาญาที่กำหนดความ
A.B.A. Standard fair trial and free press ทั้งกล่าวข้างต้นแล้ว ตาม
หลักเกณฑ์ หรือแนวทางที่กำหนดไว้ในมลรัฐต่างๆในสหรัฐอเมริกาส่วนใหญ่ก็เป็นไปทำ
นองเดียวกัน¹ ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างหลักเกณฑ์ หรือแนวทางในการเสนอข่าวคดีอาญา
ที่กำหนดโดยความร่วมมือของนักกฎหมายและสื่อมวลชน ของมลรัฐ Oregon และมลรัฐ
Wisconsin

ความหลักเกณฑ์ หรือแนวทาง (Guideline) ในการเสนอข่าวคดีอาญาที่กำหนด
โดยความร่วมมือระหว่างนักกฎหมายและสื่อมวลชนของมลรัฐ Oregon ใ้วางหลัก
เกณฑ์ หรือแนวทางไว้ว่า ในการเสนอข่าวคดีอาญา สื่อมวลชนจะต้องคำนึงถึงแนวทาง
ดังต่อไปนี้²

1. สื่อมวลชนมีสิทธิและความรับผิดชอบที่ต้องเสนอข่าวข้อความที่เป็นจริง
2. การรายงานข่าวสารจะต้องดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่แน่นอน
โดยซึ่งหน้านักทฤษฎีการศึกษาคือเป็นธรรม คือสิทธิที่จะรู้ข่าวสารของสาธารณชน กับสิทธิของ
ผู้ถูกกล่าวหาที่จะได้รับการพิจารณาคดีโดยเที่ยงธรรม ปราศจากความมีอคติ ลำเอียง
3. การเสนอข่าวที่ผิดปกติ หรือเสนอข่าวความความรู้ผิดสอแทรกของ
ผู้รายงานข่าวในรายละเอียดของการกระทำความผิดควรที่จะหลีกเลี่ยง

¹Meyer, "The trial judge's Guide to news reporting and fair
trial", p. 288

Radio, Television and The Administration of Justice, p. 273-

²Radio, Television and The Administration of Justice, p. 277

4. บรรณาธิการ ผู้พิมพ์ โฆษณา ผู้มีสิทธิตัดสินใจในการลงโฆษณา
เสนอข่าวนั้นจะต้องคำนึงว่า ผู้กองหนานั้นยังเป็นบุคคลที่ได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์
จนกว่าจะพิสูจน์ว่ามีความผิดโดยศาล ทั้งผู้อ่านนั้นอาจที่จะถูกคัดเลือกมาเป็นดูถูก และ
สิทธิในชื่อเสียง เกียรติยศของบุคคลนั้น ก็ไม่สมควรถูกทำลายโดยไม่จำเป็น

ส่วนความหลักเกณฑ์ หรือแนวทางของมลรัฐ Wisconsin นั้น โดยความร่วมมือ
มือกันระหว่างนักกฎหมายและสื่อมวลชน ก็ได้วางหลักเกณฑ์ หรือแนวทางไว้ว่า เนติ
บัณฑิตยสภาและสื่อมวลชน (the bar and news media) ของมลรัฐ Wisconsin
ยอมรับว่า เสรีภาพของสื่อมวลชนและสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาที่โดยเที่ยงธรรมและ
รวดเร็วตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 1 และฉบับที่ 6 นั้น จะต้องได้
รับการปกป้องรักษาด้วยความเข้มแข็งและรับผิดชอบในการปฏิบัติความหลักเกณฑ์มาตรฐาน
วิชาชีพ นักกฎหมายและสื่อมวลชน รวมทั้งประชาชนมีหน้าที่ที่จะต้องรักษาไว้ซึ่งหลักการ
คือ ไม่ว่าบุคคลใดๆ ที่สงสัย (suspected) หรือถูกกล่าวหาว่ากระทำ ความผิดอา
ญา ยังเป็นผู้บริสุทธิ์ จนกว่าจะมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้กระทำความผิดโดยศาล ตามพยาน
หลักฐานที่รายงานอย่างถูกต้องและเที่ยงธรรม¹ สื่อมวลชนมีสิทธิ เสรีภาพและความรับ
ผิดชอบ (right and responsibility) ที่จะเสนอ เผยแพร่ข่าวสารกระบวนการ
ยุติธรรม และจักต้องระมัดระวังเสมอว่าการพิจารณาที่ไม่สมควรที่จะได้รับอิทธิพล หรือ
แรงกดดันอื่นใดจากมหาชน (publicity) ภายนอกโดยทางสื่อมวลชน ทั้งนี้ นัก
กฎหมายและนักสื่อสารมวลชน (Lawyers and Journalists) ทั้งหลาย ควรมี
ความรับผิดชอบที่จะป้องกันการสร้างอิทธิพล หรือแรงกดดันดังกล่าวนี้ สื่อมวลชนควร
จะต้องเสนอข่าวที่เป็นจริง เพื่อวัตถุประสงค์ในการสนองตอบสิทธิของสาธารณชนที่จะรับ
รู้ข่าวสาร และสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาที่จะได้รับการพิจารณาที่โดยผู้พิพากษาที่เที่ยงธรรม
ในบรรยากาศที่ปราศจากความมีอคติ ส่วน อื่นๆ

¹Nelson & Teeter, Law of Mass communication, p. 284

นักกฎหมายและสื่อมวลชนต้องยอมรับและรับผิดชอบตามคำสั่งที่ศาลกำหนดขึ้น เพื่อความยุติธรรม ความแนวทางที่เหมาะสมโดยวิธีทางของกฎหมาย ในการเสนอข่าว บรรณาธิการ ผู้เขียน ผู้พิมพ์ ไรเตอร์ จะต้องระลึกอยู่เสมอว่า¹

- (1) ผู้ถูกกล่าวหาได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าจะพิสูจน์ได้ว่า เป็นผู้กระทำความผิด
- (2) ผู้อ่าน ผู้ฟัง และผู้พบเห็นล้วนอาจมาเป็นลูกขุน (potential) ในการพิจารณาคดี
- (3) สิทธิในชื่อเสียง เกียรติคุณของบุคคลไม่สมควรที่จะถูกทำลายโดยไม่มีเหตุอันสมควร

นักกฎหมาย (Lawyers) ไม่ควรที่จะใช้มหาชน (publicity) ส่งเสริมการ ทำเนียบคดีที่จะเป็นประโยชน์แก่ฝ่ายตน ทั้งพนักงานอัยการ (public prosecutor) ก็ไม่ควรแสวงหาประโยชน์อย่างใด เป็นธรรมจากแหล่งข่าวสารที่อยู่ในความครอบครอง ของตน²

ในการเสนอข่าวคดีอาญา (the reporting of criminal proceedings) ที่เกี่ยวกับจำเลย ควรเสนอเฉพาะข่าวสาร ดังต่อไปนี้³

- (1) ชื่อของจำเลย, อายุ, ที่อยู่, อาชีพ, สถานทางสมรส และข้อเท็จจริงอื่นๆในทำนองเดียวกัน
- (2) เนื้อหาสาระ หรือข้อความในคำฟ้อง (complaint, indictment, information) ความเหมาะสม
- (3) ภูมิลำเนา หรือลักษณะเฉพาะของการสืบสวน (investigating) และการจับกุมของหน่วยงาน รวมทั้งลักษณะการสืบสวนตามความเหมาะสม

¹ Ibid., p. 285

² Ibid.

³ Ibid., p. 286

(4) สถานการณ์แวดล้อมของการจับกุม รวมทั้งเวลาและสถานที่ในการจับกุม การทักผู้ขัดขวาง การตีความ ขาดข้อชี้แจงและมีผู้ในความครอบครอง

การเสนอข่าว หรือเผยแพร่ข่าวสารที่เป็นอันตรายและก่อให้เกิดความมีอคติของสาธารณชนก่อนการพิจารณาคดี ทั้งต่อไปไม่ควร หลีกเดี่ยว¹

(1) ความผิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะนิสัย ความผิดหรือบริสุทธิ์ของผู้ถูกกล่าวหา

(2) คำยอมรับ (admissions) คำให้การรับสารภาพ (confessions) หรือใจความของคำพูด หรือข้อต่อสู้ที่ชัดเจนจำเลย

(3) อ่างถึงวิธีการดำเนินการสืบสวน เช่น ฉายพิมพ์นิ้วมือ การตรวจสอบโดยเครื่องจับเท็จ เป็นต้น

(4) คำกล่าวเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือ หรือคาดหมายคำให้การของผู้ที่จะมาเป็นพยาน

(5) ความผิดเห็นเกี่ยวกับพยานหลักฐาน หรือการตกเตียง แสดงความผิดเห็นในคดี ไม่ว่าจะพยานหลักฐานหรือการตกเตียง แสดงความผิดเห็นเหล่านั้น จะคาดหมายว่าใช้อ้างเป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีหรือไม่

(6) การเสนอข่าวที่สอดแทรกไปด้วยอารมณ์ความรู้สึก (Sensationism) สมควรหลีกเดี่ยวทุกกรณี

จากหลักเกณฑ์ หรือแนวทางในการให้ข่าวหรือเสนอข่าว เกี่ยวกับคดีอาชญาถึงกล่าวมาข้างต้น อาจกล่าวได้ว่าเป็นการวางหลักเกณฑ์ หรือแนวทางปฏิบัติที่คล้ายๆกัน เป็นสัญญาร่วมกันระหว่างนักกฎหมายและสื่อมวลชน ในแง่ของการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักวิชาชีพและมีความรับผิดชอบ ที่จะพึงให้หรือเสนอข่าวคดีอาชญา หรือพึงจะละเว้น โดยยึดถือความหลักเกณฑ์ กติกาที่เป็นขรรมิในการซึ่งนำหน้าระหว่างสิทธิของสาธารณชนในการ

¹Ibid., p. 236-287

เสนอแนะรับผู้ข่าวสาร กับสิทธิส่วนบุคคลของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ สิทธิในชื่อเสียง เกียรติคุณ และสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีโดยเที่ยงธรรม อย่างไรก็ดี สิ่งสำคัญในการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งแห่งสิทธิเสรีภาพในการพิมพ์ และความเที่ยงธรรมในการพิจารณาคดี หรือผลกระทบจากการให้ข่าวหรือเสนอข่าวคืออาญา โดยการจำกัดบทบาทของเจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการยุติธรรมและสื่อมวลชนในการให้หรือเสนอข่าวคืออาญาตามหลักเกณฑ์ หรือแนวทางที่กำหนดไว้ถึงกล่าวข้างต้นนั้น จะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ยังขึ้นอยู่กับหน้าที่และความรับผิดชอบ หรือการรู้จักบังคับซึ่งใจตนเองของเจ้าหน้าที่ของรัฐและสื่อมวลชนที่จะยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติด้วยหรือไม่ ทั้งนี้เพราะ การละเว้นไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ หรือแนวทางที่กำหนดไว้เช่นนั้น ก็ไม่มีผลบังคับตามกฎหมายแต่อย่างใด นอกเสียจากจะนำหลักเกณฑ์ หรือแนวทางเหล่านั้น มาบัญญัติไว้ในรูปของกฎหมาย (statutes) หรือกำหนดให้เป็นกฎเกณฑ์ของศาล (rule of court) หรืออย่างน้อยที่สุดอาจจะกำหนดไว้ในข้อบังคับของคณะกรรมการที่จะว่ากล่าวกล่าวโทษคดีเกี่ยวกับ กาลเทศะ หรือ แลออกจากความเป็นสมาชิกชมรม ชมสมาคม ซึ่งกระทรวงยุติธรรมสหรัฐอเมริกาได้แสดงให้เห็นเป็นตัวอย่าง โดยออกเป็นระเบียบข้อบังคับกับการให้ข่าวคดีอาญาของพนักงานเจ้าหน้าที่ในกระทรวง เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว ย่อมเป็นการสนองตอบสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาที่ได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ สิทธิในชื่อเสียง เกียรติคุณ และสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีโดยเที่ยงธรรม ทั้งยังเป็นการป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อความศรัทธาเชื่อมั่นของประชาชนในการบริหารงานยุติธรรมทางอาญาของรัฐด้วย

ในประเทศไทย การให้ข่าวหรือเสนอข่าวคดีอาญาโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการยุติธรรมและสื่อมวลชน บ่อยครั้งอยู่หลายกรณี่ที่เป็นไปในทำนองเดียวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา¹ เช่น มีการให้ข่าว เสนอข่าว รายงานเหตุ

¹ สุทจน์ สุโรจน์, "บทบาทของประชาชนและสื่อมวลชนในการแก้ไขปัญหอาชญากรรม", อัยการนิเทศ, หน้า 642

ชาย ลุมลเทศประชาภิรักษ์, การหนังสือพิมพ์, หน้า 29

การเอียงตะเข็บทุกแห่งทุกมุม มีการให้ข่าวเกี่ยวกับมิได้การลงนาม ผู้เสียหาย
 รวมทั้งคำให้การรับสารภาพของผู้ต้องหาแบบทำต่อคำ มีการจัดทำแผนประทุษกรรมโดย
 ให้ผู้ต้องหาที่รับสารภาพแสดงท่าทางรายละเอียดการกระทำความผิด ให้ข่าวในรายละเอียด
 เกี่ยวกับประวัติส่วนตัว หรือการกระทำความผิดครั้งก่อนของผู้ต้องหาแต่เพียงส่วน
 ทั้งการเสนอข่าว เผยแพร่ข่าวสารของสื่อมวลชนที่มาจากความรับผิดของอาชญากรเป็นข่าว หรือ
 ประโคมข่าวใหญ่โตเกินความจริง บางกรณีทำหน้าที่คล้ายเป็นผู้พิพากษาเสียเอง มี
 การลงรูป หรือแพร่ภาพของผู้ต้องหาในขณะที่มีการทำแผนประทุษกรรม หรือในขณะที่มี
 การชี้ตัวจากผู้เสียหาย หรือพยาน เป็นต้น ซึ่งการให้หรือเสนอข่าว และภาพที่ปรากฏ
 ให้เห็นเหล่านั้น นอกจากจะส่งผลกระทบต่อสิทธิของบุคคลผู้เกี่ยวข้องในคดีอาญา โดย
 เฉพาะผลกระทบต่อสิทธิและสถานะของผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าได้รับผลกระทบ
 อย่างมากที่สุดแล้ว ยังอาจส่งผลกระทบต่อการบริหารงานยุติธรรมทางอาญาโดยรวม
 ทำให้ประชาชนขาดความศรัทธาเชื่อมั่นต่อกระบวนการยุติธรรม ทั้งนี้เพราะในสายตา
 ของผู้พบเห็น หรือได้อ่านข่าวสาร สามัญสำนึกในเบื้องต้นย่อมคิดว่าเป็นจริงทั้งที่ข่าวปรากฏ
 และอาจมีความเชื่อว่าผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้กระทำความผิดในเรื่องนั้นอย่างแน่นอน
 แต่เมื่อปรากฏในทางพิจารณาของพนักงานอัยการและศาล ที่ต้องพิจารณาข้อเท็จจริง
 หรือพยานหลักฐานในสำนวน หากพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดี หรือศาลมีคำพิพากษา
 ยกฟ้องคดีนั้น ประชาชนโดยทั่วไปที่เคยอ่านข่าว หรือเคยพบเห็นภาพที่ปรากฏในทาง
 หน้าหนังสือพิมพ์หรือโทรทัศน์ อาจจะทำให้เกิดความรู้สึกขุ่นในจิตใจว่า เพราะเหตุใดและ
 ทำไมผลจึงออกมาเช่นนั้น ขัดกับความเชื่อกึ่งเดิมของเธอ และอาจก่อให้เกิดความไม่
 มั่นใจ ซึ่งผลกระทบต่อข้อนี้นับว่าเป็นอันตรายอย่างมากต่อความศรัทธาเชื่อมั่นของประ
 ชาชนต่อการบริหารงานยุติธรรมทางอาญาของรัฐ

กระบวนการยุติธรรมทางอาญานั้น ถูกกำหนดขึ้นเพื่อสร้างความสงบเรียบร้อย
 ให้เกิดขึ้นในบ้านเมือง โดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นตำรวจสำคัญที่มีส่วนทำให้กระบวนการ
 ยุติธรรมเป็นไปโดยเรียบร้อย เพื่อความสงบสุขส่วนรวมของประชาชน แต่ในขณะเดียวกัน
 ก็จะต้องคำนึงถึง และเคารพรักษาไว้ซึ่งสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่ง
 ของสังคมตามรัฐธรรมนูญในระบอบประชาธิปไตยด้วย โดยเฉพาะสิทธิส่วนบุคคลของผู้ถูก
 กล่าวหา ซึ่งข้อนี้นับว่ามีความสำคัญมาก ในขณะที่ทุกคนในสังคมต่างเรียกร้องหาความ

ยุติธรรม โดยให้รัฐดำเนินการลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างเคร่งครัด ในขณะที่เกี่ยว
 กันสังคมก็ควรให้ความยุติธรรมแก่ผู้ถูกกล่าวหาในการที่จะได้รับการปฏิบัติด้วยความ
 เที่ยงธรรม และเคารพสิทธิในสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา การให้ข่าวหรือ
 เสนอข่าวคดีอาญาโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐและสื่อมวลชน แม้จะมีความสำคัญ เพื่อให้เป็น
 ไปตามสิทธิของสาธารณชนที่จะรับรู้ข่าวสาร แต่ก็พึงจกต้องมีความระมัดระวังและมี
 ความรับผิดชอบ ที่จะไม่ให้ข่าว หรือเสนอข่าวนั้นเป็นไปในลักษณะที่จะส่งผลกระทบต่อ
 เทียบเท่าสิทธิหรือประโยชน์ของบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องในคดีอาญา โดยเฉพาะสิทธิของผู้ถูก
 กล่าวหา สำหรับประเทศไทย การป้องกันหรือแก้ไขปัญหายุทธกรรมที่อาจจะเกิดขึ้น
 ในเรื่องนี้ ปรากฏว่ายังมีได้รับการเอาใจใส่เท่าที่ควร ซึ่งผู้เขียนมีความคิดเห็นว่า
 จะได้มีการออกเป็นระเบียบ กฎข้อบังคับ เกี่ยวกับการให้ข่าวคดีอาญาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
 ในกระบวนการยุติธรรมไว้เป็นการเฉพาะ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ หรือแนวทางในการ
 เสนอข่าวคดีอาญาไว้ให้ชัดเจน เพื่อสื่อมวลชนจะได้ยึดถือเป็นมาตรฐาน หรือแนวทาง
 ปฏิบัติต่อไป แม้ปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศไทยอาจจะไม่เด่นชัด เหมือนๆกับที่เกิดขึ้นในประ
 เทศสหรัฐอเมริกา แต่การที่จะได้มีการออกเป็นระเบียบ กฎข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์
 แนวทางในการให้ข่าวและเสนอข่าวไว้ล่วงหน้าก็น่าจะเหมาะสมยิ่งกว่า และควรจะต้อง
 เป็นหน้าที่ของรัฐ หรือทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องที่จะร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้ต่อไป
 อย่างจริงจัง